



# AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

## TARTALOM

3010/2014. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	116
3011/2014. (II. 11.) AB határozat	bírói kezdeményezés elutasításáról	119
3012/2014. (II. 11.) AB végzés	bírói kezdeményezés visszautasításáról	121
3013/2014. (II. 11.) AB végzés	jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány visszautasításáról	123
3014/2014. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	125
3015/2014. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	128
3016/2014. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	132
3017/2014. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	134
3018/2014. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	139
3019/2014. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	142
3020/2014. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	146
3021/2014. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	149
3022/2014. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	151
3023/2014. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	155
3024/2014. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	157

# AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI



## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3010/2014. (II. 11.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.I.37.073/2014/3. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó mint választási eljárásban kérelmező 2014. január hó 29. napján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúriához.
- [2] A Kúria Kvk.I.37.073/2014/3. számú, 2014. január 23-án kelt végzése a személyesen eljáró kérelmezőnek a Nemzeti Választási Bizottság 5/2014. NVB. számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelmét – a kötelező ügyvédi képviselő hiánya miatt – érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A végzést a kérelmező 2014. január 28-án vette át.
- [3] Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a kérelmező fellebbezésére a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) 5/2014. számú határozatával a Budapest 07. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (továbbiakban: OEVB) 1/2014. számú határozatát helybenhagyta. A kérelmező az NVB határozata ellen bírósági felülvizsgálati kérelmet, valamint költségmentesség engedélyezése és pártfogó ügyvéd kirendelése iránti kérelmet nyújtott be. A Kúria az alkotmányjogi panasszal megtámadott végzésében arra hivatkozott, hogy a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 224. § (5) bekezdése értelmében a bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselő kötelező. A Ve. 228. § (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy a bírósági felülvizsgálati kérelemről a bíróság legkésőbb a beérkezésétől számított három napon belül dönt. A végzés szerint a Ve. 228. § (2) bekezdése és 229. § (2) bekezdései alapján a nemperes eljárásban a 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet (a továbbiakban: MT r.) 13. §-a alapján a Pp. szabályai csak akkor alkalmazhatók, amennyiben azok a Ve. szabályaival – annak jellege miatt – összhangban állnak. A Kúria megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd kirendelése iránti eljárás lefolytatására a Ve. rövid, de kötelező eljárási határidőket megállapító szabályai következtében nincs lehetőség. Megállapította azt is, hogy a kérelmező a felülvizsgálati kérelméhez nem csatolta azt a nyilatkozatot és igazolást jövedelmi és vagyoni viszonyairól, amely a költségmentességi kérelme elbírálásának előfeltétele. Utalt arra is, hogy a pártfogó ügyvédi képviselő iránti kérelemről a Kúria egyébként sem jogosult dönten, a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvényben foglalt feltételek fennállása esetén arról a kormányhivatalok szakigazgatási szerveként működő Jogi Segítségnyújtó Szolgálat határoz, a kérelem előterjesztésének formájától függően 5 vagy 15 napon belül.
- [4] Az alkotmányjogi panaszából kitűnik, hogy az indítványozónak a választási bizottsághoz benyújtott kifogása annak megállapítására irányult, hogy az általa megnevezett személy és párt megsértette a Ve. 144. §-ának (3) bekezdését azzal, hogy kampányidőszakon kívül helyezett el szórólapot a postaládájába; kérte a további jogsértéstől való eltiltást. A Ve-nek ez a szabálya arról szól, hogy plakát a kampányidőszakban – meghatározott kivételekkel – korlátozás nélkül elhelyezhető.

- [5] 2. Az indítványozónak az Alkotmánybírósághoz 2014. január 31-én érkezett alkotmányjogi panasa szerint a végzés sérti az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdésében biztosított törvény előtti egyenlőséghez fűződő alapjogát, a (2) bekezdésében biztosított diszkrimináció tilalmához fűződő alapjogát, a XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított bírósághoz forduláshoz való és tisztességes eljáráshoz való alapjogát.
- [6] Érvélese lényege az, hogy a jelen esetben vagyoni helyzet szerinti megkülönböztetés áll fenn, mert az ügyvédkényszer másként érinti azokat, akik az ügyvédi munkadíj megfizetésére képesek, és akik erre nem képesek. A Kúria végzése nyomán az indítványozó nem tud bírósághoz fordulni, mert anyagi lehetőségei ezt nem teremtik meg.
- [7] Az alkotmányjogi panaszban vitatta az illeték mértékének a kiszámítását, amelyre nézve állítása szerint nincs indokolás a végzésben, így nem érvényesült a tisztességes eljáráshoz való alapjoga.
- [8] Állította, hogy a Kúria ténylegesen első fokon utasította el költségmentesség iránti kérelmét, így e döntés ellen nincs jogorvoslati lehetőség; ez az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését sérti.
- [9] Hivatkozott továbbá az Alkotmánybíróság 42/2012. (XII. 20.) AB határozatára (ABH 2012, 279.).
- [10] 3. Az indítványozó 2014. február 3-án érkezett beadványában úgy nyilatkozott, hogy alkotmányjogi panasa azon részét, amely az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való alapjoga megsértésére vonatkozott, visszavonja, mivel a Kúria e rész vonatkozásában kijavította a támadott végzést (Kvk.I.37.073/2014/5. számú kijavító végzés).
- [11] Nyilatkozott arról is, hogy alkotmányjogi panaszát fenntartja.
- [12] A beadványban szerepel továbbá, hogy a módosított kérelme a következő: a Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Kúria végzése sérti az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdésében biztosított törvény előtti egyenlőséghez fűződő alapjogát, a (2) bekezdésében biztosított diszkrimináció tilalmához fűződő alapjogát, a XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított bírósághoz forduláshoz való és tisztességes eljáráshoz való alapjogát.
- [13] 4. A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz.
- [14] A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt.
- [15] A (3) bekezdés úgy szól, hogy az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasszal kapcsolatos eljárás során az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 30. § (2), (3) és (5) bekezdése, 55. § (3) bekezdése, 57. § (1)–(1f) és (7) bekezdése, 58. § (1) bekezdése és 60. §-a nem alkalmazható.
- [16] Az ügyvédi képviselő a bírósági felülvizsgálati eljárásban a választási eljárást illetően 2005. július 16-tól kötelező.
- [17] A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz az NVB határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzést támadja. Az alkotmányjogi panaszra az idézett szabályok értelmében – bizonyos kivételekkel – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) rendelkezései irányadók. Vagyis az Alkotmánybíróság csak annyiban része a választási eljárásnak, amennyiben Alaptörvényben biztosított jogok sérelméről van szó rendes bíróság döntését követően.
- [18] 5. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság formai feltételeinek megfelelő. Habár a felülvizsgálatot mint a Ve. szerinti jogorvoslati lehetőséget a jelen ügyben nem merítették ki érdemben, a panasz közvetve a felülvizsgálati eljárás szabályaira, ezek alapján közvetlenül a felülvizsgálati döntésben foglalt jogértelmezésre irányul; e döntés ellen jogorvoslatnak nincs helye.
- [19] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz törvényben előírt, tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. §-ok szerinti feltételeket.
- [20] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadhatja be, azonban az indítványozó alkotmányjogi panasa egyik feltételnek sem felel meg, a következők miatt.

- [21] Az Abtv. 27. §-a szerinti panasz érdemben akkor bírálható el, ha az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogai sérelmét állítja. Habár ez az előírás formálisan teljesül a jelen esetben az alkotmányjogi panaszban, tartalmi szempontból, a panasz befogadása körében, vizsgálni kell a hivatkozást abból a szempontból, hogy az az Abtv. 29. §-ának megfelel-e.
- [22] A választási bíráskodás fórumrendszere az Alaptörvényben nem szerepel. Ezt a Ve. határozza meg. A Kúria az indítványra okot adó ügyben a Ve. alapján járt el.
- [23] A Kúriának a jelen esetben az NVB határozata törvényességének felülvizsgálatára van hatásköre. Ez az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés *b*) pontján alapul, és nem az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdésén. A kifogással érintett ügyben nem alanyi jog érvényesítése a vita tárgya, a fellebbezés, a felülvizsgálati kérelem és az alkotmányjogi panasz közvetlenül nem erre irányul. Ezért nem lehet megállapítani, hogy a jelen esetben és tényállás mellett az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdést vetne fel.
- [24] Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával az alkotmányjogi panaszt visszautasította.
- [25] 6. A Ve. alapján bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz.
- [26] A végzést a kérelmező 2014. január 28-án vette át. A Ve. 10–11. §-aiban és a Ve. 233. §-ában nincs kifejezett szabály arra, hogy a határidőbe beleszámít-e a közlés napja; a jelen esetben az Alkotmánybíróság úgy értelmezi az alkotmányjogi panasz beadására irányadó határidőt, hogy abba a közlés napja nem számít bele, ezért a panasz előterjesztésére nyitva álló határidő 2014. január 31. napján 16 órakor járt le. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasszal kapcsolatos eljárás során az Abtv. 30. § (2), (3) és (5) bekezdése, 55. § (3) bekezdése, 57. § (1)–(1f) és (7) bekezdése, 58. § (1) bekezdése és 60. §-a nem alkalmazható. A Ve. szerinti határidő lejártát követően az alkotmányjogi panaszt nem lehet kiegészíteni. Ezért a 2014. február 3-án érkezett beadványban foglalt nyilatkozatokkal az Alkotmánybíróság nem foglalkozott érdemben.

Budapest, 2014. február 4.

*Dr. Paczolay Péter s. k.,*  
az Alkotmánybíróság elnöke,  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Balogh Elemér s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Balsai István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Bragyova András s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Kiss László s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Kovács Péter s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Lévy Miklós s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Pokol Béla s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Salamon László s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Stumpf István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Szalay Péter s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Szívós Mária s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/224/2014.



# AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI



## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3011/2014. (II. 11.) AB HATÁROZATA

### bírói kezdeményezés elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

#### h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet 62. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és a Békéscsabai Járásbíróság előtt folyamatban levő 3.P.20.693/2013. számú ügyben való alkalmazásának a kizárására irányuló bírói kezdeményezést elutasítja.

#### I n d o k o l á s

##### I.

- [1] Az indítványozó Békéscsabai Járásbíróság az előtte 3.P.20.693/2013. szám alatt folyamatban lévő per tárgyalását felfüggesztette és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a alapján bírói kezdeményezéssel fordult az Alkotmánybírósághoz. A bíróság indítványában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormr.) 62. § (5) bekezdése ellentétes a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) 52. § (2) bekezdésével.
- [2] A konkrét ügyben per van folyamatban egy vízszolgáltató és egy lakásszövetkezet között közműtartozás megfizetése iránt abban a tekintetben, hogy a bekötési vízmérő és a mellékvízmérők közötti különbszet ellenértékét a szolgáltató kizárólag a bekötési vízmérő szerinti felhasználótól vagy a mellékvízmérőkkel rendelkező felhasználóktól is követelheti-e.
- [3] A Vksztv. 52. § (2) bekezdése szerint a bekötési vízmérő és a mellékvízmérők mérési különbszeteként megállapított vízfogyasztás utáni víziközmű-szolgáltatási díjat a bekötési vízmérő szerinti felhasználó fizeti meg a víziközmű-szolgáltatónak.
- [4] Az indítványozó bíró szerint a Kormr. 62. § (5) bekezdése, mely szerint ez a rendelkezés nem vonatkozik arra az esetre, ahol a bekötési vízmérő mellett az elkülönített vízhasználatok kizárólag hitelesített vízmérőkkel rendelkeznek, olyan, a törvényből nem következő, azzal ellentétes rendelkezés, melyre a Kormr. kibocsátójának nem volt felhatalmazása. Az indítványozó arra hivatkozott, hogy egy alacsonyabb szintű jogszabály (jelen esetben a támadott Kormr.) törvénnyel ellentétes szabályt tartalmaz, mely az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdését sérti. Erre tekintettel az indítványozó bíró kérte a rendelkezés megsemmisítését, és a folyamatban levő ügyben való alkalmazhatóságának a kizárását.

## II.

[5] 1. Az Alaptörvény bírói kezdeményezéssel érintett rendelkezése:

„15. cikk (4) A Kormány rendelete törvénnyel nem lehet ellentétes.”

[6] 2. A Vksztv. bírói kezdeményezéssel érintett rendelkezései:

„52. § (2) A bekötési vízmérő és a mellékvízmérők mérési különbözeteiként megállapított vízfogyasztás utáni víziközmű-szolgáltatási díjat a bekötési vízmérő szerinti felhasználó fizeti meg a víziközmű-szolgáltatónak.

(2a) Az (1) és (2) bekezdéstől eltérően a víziközmű-szolgáltatási díj elszámolásának alapja a mellékvízmérőkön mért fogyasztás, ha

a) a bekötési vízmérő mellett az elkülönített vízhasználók elkülönített vízhasználati helye és más vízvételi helyek kizárólag hiteles, plombával vagy záró bélyeggel ellátott mellékvízmérőkkel és hatályos mellékszolgáltatási szerződéssel rendelkeznek, és

b) a mellékvízmérőkön és a bekötési vízmérőn mért fogyasztási adatok, valamint a helyszíni ellenőrzés alapján a csatlakozó hálózati szakaszon a karbantartás elmaradására visszavezethető vízveszteség vagy az elszámolatlan vízvétel lehetősége kizárható.”

[7] 3. A Kormr. bírói kezdeményezéssel érintett és támadott rendelkezései:

„62. § (4) Az ingatlanon fogyasztott víz mennyisége szempontjából a bekötési vízmérő az irányadó. A bekötési vízmérő és az elkülönített vízhasználatokat mérő mellékvízmérők mérési különbözetéből megállapított fogyasztási különbözet esetén a bekötési vízmérő szerinti felhasználó köteles a fogyasztási különbözetet a víziközmű-szolgáltatónak megfizetni.

(5) A (4) bekezdés nem vonatkozik arra az esetre, ahol a bekötési vízmérő mellett az elkülönített vízhasználatok kizárólag hitelesített vízmérőkkel rendelkeznek.”

## III.

[8] A bírói kezdeményezés nem megalapozott.

[9] 1. Jelen ügyben az alkotmányossági kérdés az volt, hogy a bíróságnak a folyamatban levő ügyben olyan jogszabályt kell-e alkalmaznia, amely magasabb szintű jogszabállyal (törvénnyel) ellentétes.

[10] Az Alkotmánybíróság áttekintette a vizsgálni kért jogszabályi rendelkezéseket és ezzel összefüggésben az alábbiakat állapította meg.

[11] A Vksztv. 52. § (2) bekezdése kimondja, hogy a bekötési vízmérő és a mellékvízmérők mérési különbözeteiként megállapított vízfogyasztás utáni víziközmű-szolgáltatási díjat a bekötési vízmérő szerinti felhasználó fizeti meg a víziközmű-szolgáltatónak.

[12] Ezzel összhangban rendelkezik a Kormr. 62. § (4) bekezdése, ugyanis az kimondja, az ingatlanon fogyasztott víz mennyisége szempontjából a bekötési vízmérő az irányadó. A bekötési vízmérő és az elkülönített vízhasználatokat mérő mellékvízmérők mérési különbözetéből megállapított fogyasztási különbözet esetén a bekötési vízmérő szerinti felhasználó köteles a fogyasztási különbözetet a víziközmű-szolgáltatónak megfizetni.

[13] Ugyanakkor a Kormr. 62. § (5) bekezdése alapján a (4) bekezdés nem vonatkozik arra az esetre, ahol a bekötési vízmérő mellett az elkülönített vízhasználatok kizárólag hitelesített vízmérőkkel rendelkeznek. E kivételi szabályt vélte az eljáró bíró alaptörvény-ellenesnek a magasabb szintű jogszabályba ütközése miatt.

[14] 2. Az Alkotmánybíróság észlelte, hogy a Vksztv. 52. §-át az egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi CCXXVII. törvény 21. § (2) bekezdése 2014. január elsejétől egy új (2a) bekezdéssel egészítette ki.

[15] Ennek a módosításnak az értelmében a Vksztv. 52. §-ának (1) és (2) bekezdésétől eltérően a víziközmű-szolgáltatási díj elszámolásának alapja a mellékvízmérőkön mért fogyasztás, ha

a) a bekötési vízmérő mellett az elkülönített vízhasználók elkülönített vízhasználati helye és más vízvételi helyek kizárólag hiteles, plombával vagy záró bélyeggel ellátott mellékvízmérőkkel és hatályos mellékszolgáltatási szerződéssel rendelkeznek, és

b) a mellékvízmérőkön és a bekötési vízmérőn mért fogyasztási adatok, valamint a helyszíni ellenőrzés alapján a csatlakozó hálózati szakaszon a karbantartás elmaradására visszavezethető vízveszteség vagy az elszámolatlan vízvétel lehetősége kizárható.

Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy a törvényi rendelkezés módosítása során a Vksztv. érintett és a Kormr. érintett és támadott szabályai között tartalmi azonosság van, a Kormr. a törvénnyel nem ellentétes.

- [16] 3. Mivel az Alkotmánybíróság a vizsgálat során megállapította, hogy a bírói kezdeményezés szerint alkalmazásra kerülő kormányrendelet már a törvénnyel – annak módosítása következtében – nem ellentétes, a kormányrendelet a kezdeményezésben hivatkozott okokra alapítva nem alaptörvényellenes.
- [17] Erre tekintettel az alaptörvény-ellenesség megállapítására és a konkrét ügyben való alkalmazhatóság kizárására irányuló bírói kezdeményezést az Abtv. 65. §-a alapján elutasította.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,*  
tanácsvezető,  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Lévay Miklós s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Salamon László s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Szalay Péter s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/1545/2013.



## **AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3012/2014. (II. 11.) AB VÉGGZÉSE**

### **bírói kezdeményezés visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a villamosvezetékekre vonatkozó vezetékjogról szóló 1/1967. (IV. 28.) NIM rendelet 1. § (3) bekezdése alaptörvénybe ütközésének, valamint alkalmazhatóságának kizárása tárgyában előterjesztett bírói kezdeményezést visszautasítja.

### **I n d o k o l á s**

- [1] 1. A Győri Járásbíróság bírójának az előtte P.21.463/2012. számon folyamatban lévő, birtokháborítás megszüntetése és tartozás megfizetése iránt indított perében a pert felfüggesztette, és a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 155/B. §-a alapján az Alkotmánybírósághoz fordult a perben alkalmazandó, 2002. december 31. napjáig hatályos, a villamosvezetékekre vonatkozó vezetékjogról szóló 1/1967. (IV. 28.) NIM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (3) bekezdésében írt rendelkezések alaptörvénybe ütközésének vizsgálata és alkalmazhatóságának kizárása céljából.

- [2] 2. Az indítványban előadott tényállás szerint a felperes 1976-ban hozzájárult ahhoz, hogy hátsó telekszomszédja részére az áramszolgáltató az ő telkén keresztül egy magánvezetékét létesítsen. A vezeték létesítéskor a telekhatár helytelenül kijelölt volta miatt az áramot bevezető légkábelt tartóoszlopai a felperes telkére kerültek. A felperes telkére 2012. május 31-én az alperes áramszolgáltató munkatársai bementek, és a vezeték körül a felperes telkén és tulajdonában álló diófa ágait gyérítették annak érdekében, hogy az ágak a felső vezetékhez ne érjenek hozzá. A felperes keresetében kérte a birtokháborítás megszüntetését, az alperesek kötelezését a vezetékek és a tartóoszlopok eltávolítására, a diófában okozott kára megtérítését, valamint az alperesek használati díj fizetésére való kötelezését. A felperes hivatkozott a vezetékek létesítésére adott hozzájárulásának visszavonására, valamint arra, hogy az ő telkéről történő áramellátás megoldása műszakilag már nem indokolt.
- [3] Az oszlopok eltávolításával kapcsolatos jogvitában az alperesek arra hivatkoztak, hogy a felperes által megadott hozzájárulás – az annak megadásakor hatályban volt – az R. 1. § (3) bekezdése alapján nem vonható vissza.
- [4] 3. Az indítványt előterjesztő bíróság álláspontja szerint az R. – már nem hatályos, de a perben alkalmazandó – rendelkezése sérti Magyarország Alaptörvénye XIII. cikkének a tulajdonhoz való jogra vonatkozó rendelkezését, és így a felperes tulajdonhoz való jogát. Emellett a bíróság fontosnak tartja azt is rögzíteni, hogy a korábban hatályos rendelkezés a *clausula rebus sic stantibus* általános jogelvét is sérti, mivel a körülmények lényeges körben történő megváltoztatása esetén is kizárja a hozzájárulás visszavonásának lehetőségét.
- [5] 4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói kezdeményezés nem felel meg az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 52. §-ában meghatározott tartalmi követelményeknek, amelyek szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerint a kérelem – többek között – akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, vagyis nem elegendő az Alaptörvény egyes rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért jogszabály miért és mennyiben sérti. {3201/2013. (X. 31.) AB határozat, Indokolás [35]} Az indítvány nem indokolja meg az R. – alanyi jogosultak egymásközi viszonyát rendező – támadott rendelkezésére vonatkozóan azt, hogy miért sérti az Alaptörvény XIII. cikkében foglalt alapjogot, a *calusula rebus sic stantibus* elvére való utalása pedig nem tartalmaz alaptörvényi hivatkozást. Mindemellett az indítvány nem tartalmaz kifejezett kérelmet az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára vonatkozóan sem [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f*) pont]. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételnek.
- [6] 5. Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése szerint a vizsgálat kizárólag a megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik. Mivel a bírói indítvány a fentiekben kifejtett okokból nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) és *f*) pontjaiban foglalt feltételnek, az Alkotmánybíróság megállapította, hogy e tartalmi követelmény hiányában az indítvány érdemben nem bírálható el, ezért azt az Abtv. 64. § *d*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. február 3.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,  
tanácsvezető,  
előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,  
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,  
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,  
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/1491/2013.





## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3013/2014. (II. 11.) AB VÉGZÉSE

jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára irányuló eljárásban – *Dr. Kiss László* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény 35. § (8) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 2. § (3) bekezdésében biztosított jogkörénél fogva az alapvető jogok biztosja indítványozta, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság vizsgálja meg és az Abtv. 41. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében semmisítse meg a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Ltv.) 35. § (8) bekezdését, mert ez a törvényi rendelkezés álláspontja szerint ellentétes az Alaptörvény XIII. cikk (1) és (2) bekezdéseiben, valamint X. cikkének (1) bekezdésében foglaltakkal.
- [2] Az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény módosításáról szóló 2012. évi LXI. törvény módosította az Ltv.-t, amelynek következtében az 1944–1989 között működött Magyar Dolgozók Pártja (MDP) és jogelődjei, Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), ezek társadalmi szervezetei (Magyar Partizánszövetség, Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége, Magyar Nők Demokratikus Szövetsége, Magyar Nők Országos Tanácsa), ifjúsági szervezetei (Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség, Dolgozó Ifjúság Szövetsége, Kommunista Ifjúsági Szövetség, Népi Kollégiumok Országos Szövetsége, Magyar Úttörők Szövetsége), valamint a Szakszervezetek Országos Tanácsa, a szakszervezeti tanácsok és ágazati szakszervezetek iratai az állam tulajdonát képezik. E módosítást megelőzően az érintett iratanyag egy része szakszervezeti tulajdonban volt – amelynek kezelését letéti szerződés alapján a Politikatörténeti Intézet Közhasznú Nonprofit Kft. (a továbbiakban: PTI) látta el –, másik része a PTI tulajdonát képezte. Az indítványozó hivatkozik többek között a 34/1994. (VI. 24.) AB határozatra is, amelyben az Alkotmánybíróság a levéltári anyaggal összefüggésben értelmezte a tudományos élet szabadságához fűződő jogot, a személyes adatok védelméhez való jog, valamint az információszabadság jogát.
- [3] Az indítványozó az Alaptörvény XIII. cikk (1) és (2) bekezdéseinek vélt sérelmének bemutatásánál abból indul ki, hogy kisajátítás csak kivételesen és közérdekből, törvényben szabályozott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehetséges.
- [4] Mivel az Alaptörvény fenntartotta az Alkotmányban is már meglévő, fent ismertetett követelményeket, az indítványozó számos Alkotmánybírósági határozatra hivatkozik, amelyekben a kisajátítás egyes feltételeit értelmezte a testület [64/1993. (XII. 22.) AB határozat; 21/1990. (X. 4.) AB határozat; 27/1991. (V. 20.) AB határozat; 479/B/1993. AB határozat; 35/2005. (IX. 29.) AB határozat]. Az indítványozó álláspontja szerint az alkotmányos tulajdonvédelem a jelen ügyben érintett tárgyakra is kiterjed, ugyanis vagyoni értékkel rendelkeznek. Az indítvány érvelése arra épít, hogy az érintett iratok kisajátítás útján kerültek állami tulajdonba, e körben felhívja az indítványozó a figyelmet arra, hogy kétséges a közérdek fennállása, hiszen az iratok kutathatósága állami tulajdonba kerülésük előtt is megfelelően biztosított volt. Ha létezne is közérdekű cél, a jogalkotó kötelessége akkor is az lenne, hogy ennek elérésére a legenyhébb eszközt válassza, a tulajdonjog elvonásával csak kivételesen élhetett volna.
- [5] Felveti az indítványozó azt is, hogy a jogalkotó az Ltv. módosítása során nem rendelkezett a tulajdonos kártalanításáról sem.

- [6] Az Alaptörvény X. cikk (1) bekezdése vélt sérelmének indokaként az indítványozó előadta, hogy a PTI tevékenysége maradéktalanul eleget tett az Ltv. előírásainak: bárki számára biztosították az érintett iratok kutatását, közlevéltárban történő elhelyezésük nem teszi hozzáférhetőbbé szélesebb kutatói kör számára, és nem könnyíti a kutatás feltételeit sem. Kitér az indítványozó arra is, hogy az Ltv. említett módosítása aggályos a tudományos kutatás szabadsága szempontjából is, fentiek alapján nem látható alkotmányos indoka, legitim célja, és a PTI tevékenysége alapján sem állítható, hogy szükséges lett volna.
- [7] Az indítványozó hivatkozik arra is, hogy nincs olyan sarkalatos törvény, amely az indítvánnyal érintett iratokat kizárólagos állami tulajdonként definiálná, ezért az Alaptörvény 38. cikk (2) bekezdése jelen ügyben nem alkalmazható.
- [8] 2. Az Alkotmánybíróságnak az indítvánnyal összefüggésben fentiek alapján azt is vizsgálnia kellett, hogy az indítvány tárgya nem minősül-e ítélt dolognak.
- [9] Az Alkotmánybíróság 29/2013. (X. 17.) AB határozatában már vizsgálta az indítványozó által felvetett alkotmányossági problémát, és a következő megállapításokat tette: „[a]z alkotmányossági vizsgálat során az Alkotmánybíróságnak figyelemmel kellett lennie az indítványozók által megjelölt Alaptörvényi rendelkezéseken kívül az Alaptörvény U) cikk (10) bekezdésére is. Az Alaptörvény U) cikk (10) bekezdésének beiktatásával az indítvány elbírálásának jogi lehetőségei jelentősen megváltoztak, mivel az Alaptörvény említett bekezdése közvetlenül érinti az Ltv. panasszal támadott 35. § (8) bekezdését. Az Alkotmánybíróság a panaszt ennek alapján bírálta el és megállapította, hogy az Ltv. 35. § (8) bekezdése az U) cikk (10) bekezdése alapján az Alaptörvénnyel nem ellentétes. Az Alaptörvény negyedik módosítása indokolásából kiderül ugyanis, hogy az U) cikk (10) bekezdésének beiktatása éppen a támadott Ltv. rendelkezés Alaptörvénynek való megfelelését kívánta biztosítani: »[a] törvény értelmében a mindenkori kommunista állampártnak, valamint az annak közreműködésével létrehozott, illetve a közvetlen befolyása alatt álló társadalmi és ifjúsági szervezeteknek, valamint szakszervezeteknek a kommunista diktatúrában keletkezett iratai állami tulajdont képeznek és azokat a közfeladatot ellátó szervek irattári anyagához tartozó iratokkal azonos módon, közlevéltárban kell elhelyezni, tekintettel arra, hogy e szervezetek a kommunista diktatúrában közfeladatot láttak el, és indokolt az iratanyaguk egységes kezelése«. Mivel az Alaptörvény U) cikk (10) bekezdése rendelkezik úgy, hogy az érintett iratanyag az állam tulajdonát képezi mint közirat, és közlevéltárban kell elhelyezni, az Ltv. 35. § (8) bekezdésének alkotmányellenessége nem állapítható meg az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdése, B) cikke, valamint VI. cikk (2) bekezdése alapján. Az Ltv. vitatott rendelkezésének Alaptörvénybe ütközése akkor sem lenne megállapítható, ha az indítványozó álláspontját elfogadva az Alkotmánybíróság az Alaptörvény eredeti indítványban felsorolt cikkeibe [XII. cikk, B) cikk (2) bekezdés, 38. cikk (2) bekezdés, VI. cikk (2) bekezdés] ütközőnek találná. Az Alaptörvény U) cikkének (10) bekezdése ugyanis (mint *lex specialis*) ekkor is kizárná az Alaptörvénybe ütközés kimondását. Ezért az Ltv. támadott 35. § (8) bekezdése vizsgálatára irányuló indítványt az Alkotmánybíróság elutasította.”
- [10] Az Ltv. támadott 35. § (8) bekezdése tekintetében fennáll mind a formai, mind a tartalmi azonosság. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a vizsgálat tárgyát képező egyes rendelkezések alkotmányossága is általában értékelhetetlen a jogszabály kontextusából kiragadva, továbbá az elszigetelt vizsgálat eredménye más összefüggésbe helyezve érvényét vesztheti [így foglalt állást az Alkotmánybíróság a 16/1991. (IV. 20.) AB határozatban, ABH 1991, 58, 60.], jelen esetben nem változott meg a szabályozási környezet olyan módon vagy mértékben, amely új, érdemi vizsgálódást indokolna [3353/2012. (XII. 5.) AB határozat ABH 2012, 750, 60.].
- [11] A fentiek alapján megállapítható, hogy az Ltv. 35. § (8) bekezdése tekintetében ítélt dologról van szó. Az Abtv. 24. § (3) bekezdése alapján „[n]incs helye az Alkotmánybíróság utólagos normakontroll eljárásának, ha az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés vizsgálatára irányul, és az indítványozó az Alaptörvénynek ugyanarra a rendelkezésre, illetve elvére (értékére), és azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva kéri az alaptörvény-ellenességet megállapítani (ítélt dolog), kivéve, ha az Alkotmánybíróság döntése óta a körülmények alapvetően megváltoztak”.
- [12] Az Abtv. 31. § (1) bekezdése értelmében, ha alkotmányjogi panasz alapján az alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanazon jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással – ha a körülmények alapvetően nem változtak meg – nincs helye az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló alkotmányjogi panasznak. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján az indítványt az Abtv. 64. § f) pontjában foglaltak szerint az Alaptörvény XIII. cikk (1) és (2) bekezdései vonatkozásában visszautasította.

- [13] 3. Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény X. cikk (1) bekezdésének sérelmére is, e tekintetben azonban az indítvány nem tartalmaz érdemi alkotmányjogi érvet, csupán arra hívja fel a figyelmet, hogy a PTI a jogszabályoknak megfelelően biztosította az iratokhoz való kutatói hozzáférést, azt azonban nem fejti ki miért és milyen módon sérült a tudományos kutatáshoz való jog az Ltv. támadott bekezdésének módosítása révén.
- [14] Az Abtv. 52. § (1a) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia: „A 23/A. § és a 24/A. § szerinti hatáskörök gyakorlására irányuló indítványban foglalt kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli [...] e) az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés vagy – a 33. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén – az Országgyűlés határozata miatt ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével vagy a nemzetközi szerződéssel, továbbá a 34–36. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az indítványban foglalt kérelem részletes indokolását.”
- [15] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az indítványt az Abtv. 64. § *d)* pontja alapján az Alaptörvény X. cikk (1) bekezdése vonatkozásában visszautasította.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Kovács Péter s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Balsai István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Bragyova András s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Juhász Imre s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Kiss László s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Kiss László alkotmánybíró különvéleménye*

- [16] Fenntartva a 29/2013. (X. 17.) AB határozathoz fűzött különvéleményemben foglaltakat nézetem szerint a támadott rendelkezés alaptörvény-ellenessége megállapításának és megsemmisítésének lett volna helye.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Kiss László s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: II/3650/2012.

• • •

## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3014/2014. (II. 11.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 33. §-a, 103. § *i)* pontja, valamint a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.55/2013/4. sorszámú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

## I n d o k o l á s:

- [1] Az indítványozó csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panasszal élt a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 33. §-a, 103. § *i*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.55/2013/4. sorszámú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [3] Az indítványozó előadta, hogy 1981. július 1. napjától a Mecseki Szénbányánál földalatti munkakörben dolgozott, míg az 1995. október 25. napján bekövetkezett munkahelyi balesetben megrokkant. A Dél-Dunántúli Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság 2008. augusztus 4-én kelt határozatában az indítványozó III. csoport szerinti baleseti nyugdíjának megállapításáról rendelkezett, majd külön határozatban a munkaképesség-csökkenést véglegesnek minősítette, és ugyanezen eljárásban – külön határozatban – azt is rögzítette, hogy az indítványozó nem rehabilitálható, további felülvizsgálata csak állapotrosszabbodás esetén szükséges.
- [4] Az indítványozó 2011. december 31-ig III. csoportos baleseti rokkantsági nyugdíjban részesült, melyet az Mmtv. 33. § (1) bekezdése alapján 2012. január elsejétől rehabilitációs ellátásként folyósítottak részére. Az indítványozó az Mmtv. 33. § (3) bekezdése szerinti felhívás ellenére 2012. március 31-ig nem kérte az új minősítéshez szükséges komplex felülvizsgálatot, ezért a Baranya Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága 2012. április 23-án kelt határozatában a rehabilitációs ellátást 2012. május 1. napjával megszüntette. Az indítványozó a határozat ellen fellebbezéssel élt, a másodfokon eljáró Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Jogorvoslati Főosztálya az első fokú határozatot helybenhagyta. A jogerős közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt az indítványozó közigazgatási pert kezdeményezett a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt, amely a keresetét, a 2013. március 8-án kelt, és március 20-án kézbesített 5.M.55/2013/4. sorszámú ítéletével elutasította. A jogerős ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához.
- [5] Az indítványozó emellett alkotmányjogi panasszal is élt, melyben egyrészt az alkalmazott jogszabályok, másrészt a jogerős bírósági döntés alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezte. Álláspontja szerint az Mmtv. 30. §-a, 33. §-a, és 103. § *i*) pontja, valamint az ezek alapján meghozott közigazgatási határozatok és a jogerős bírósági ítélet sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, a XIII. cikkében és a XIX. cikkében foglaltakat.
- [6] Indítvány-kiegészítésében az indítványozó utalt a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 3. § (1) bekezdésére, valamint arra, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezések alapot adnak korábban hatályos jogszabály alapján már jogerősen megállapított juttatás elvételére, mely a jogbiztonság súlyos sérelmét eredményezi.
- [7] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörében megvizsgálta, hogy fennállnak-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételei.
- [8] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz eljárását az kezdeményezheti, aki egyedi ügyben érintett, és az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó beadványában jelezte, hogy a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához. Az Abtv. 26. §-a szerinti jogorvoslat alatt a rendes jogorvoslat igénybevétele értendő, így a felülvizsgálat mint rendkívüli jogorvoslat igénybevétele nem feltétele az alkotmányjogi panasz benyújtásának. Az Ügyrend 30. § (3) bekezdése, valamint 32. § (1) bekezdése értelmében a befogadási eljárást az alkotmányjogi panasz alapján akkor is le kell folytatni, ha az alkotmányjogi panasz benyújtása mellett az indítványozó felülvizsgálatot is kezdeményezett.
- [9] Az indítványozó a saját ügyében hozott közigazgatási határozatot megtámadta, az ügyben keresetét elutasító jogerős döntés született, és ez ellen élt alkotmányjogi panasszal, az indítványozó tehát az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint egyedi ügyben érintettnek tekintendő.
- [10] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A jogerős bírósági ítéletet – a tértivevény tanúsága szerint – 2013. március 20-án kézbesítették. Az alkotmányjogi panaszt az indítványozó telefax útján nyújtotta be, melyet a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2013. május 21-én érkezettek. Az Ügyrend 28. §-a értelmében a beadvány távközlési eszköz útján történő benyújtásának az Alkotmánybíróság eljárásában nincs helye. Az indítványozó azonban alkotmányjogi panaszát postai úton ismételt benyújtotta, mely – a borítékon szereplő bélyegző szerint – május 21-én került feladásra és május 23-án érkeztetésre a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi

Bíróságon. Az Abtv. szerint a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított 60 napon belül van lehetőség az alkotmányjogi panasz beterjesztésére. Jelen ügyben ez a határidő május 19-én járt le, azonban ez munkaszüneti napra esett. Az Ügyrend 28. § (2) bekezdése értelmében amennyiben a határidő utolsó napja munkaszüneti napra esik, a határidő lejártá az azt követő első munkanap, jelen esetben május 21., azonban az Ügyrend 28. §-a az érkeztetésre jogosulthoz történő személyes benyújtás mellett elfogadhatónak tartja a határidő utolsó napján történő postára adást is. Ez alapján a május 21-én postára adott, az érkeztetésre jogosulthoz május 23-án (a kézbesítéstől számított 64. napon) érkezett beadvány határidőben benyújtottnak tekintendő.

- [11] Az Abtv. 52. §-a értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó megjelölte az Abtv. 26. § (1) bekezdését, amely megalapozza az indítványozói jogosultságot, valamint az Mmtv. 30. §-át, 33. §-át, és 103. § *i*) pontját, mint sérelmezett jogszabályi rendelkezéseket. Ezen túlmenően megjelölte az Abtv. 27. §-át, valamint a konkrét alaptörvény-ellenesnek vélt bírósági ítéletet, és feltüntette az Alaptörvény azon rendelkezéseit, melyekbe álláspontja szerint a sérelmezett jogszabályi rendelkezések, valamint a bíróság ítélete ütköznek. Előadta az eljárás megindításának indokait, ismertette az alapul fekvő ügyet, melyben személyét érintően született az ellátás iránti igényt elutasító döntés, valamint kifejezett kérelmet terjesztett elő, melyben kérte a jogerős ítélet, valamint az Mmtv. 33. §-a és 103. § *i*) pontja megsemmisítését. (Az Mmtv. 30. §-a tekintetében – bár az alkotmányjogi panasz indokolásában, mint szerinte alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés feltüntetésre került – nem kérte a vizsgálat lefolytatását és a megsemmisítést.)
- [12] A jogerős ítélet indokolása szerint az indítványozó a 2012. március 26. napján átvett MM-22-8545-2/2012. számú értesítésben tájékoztatást kapott a 2012. január 1-jével hatályba lépett jogszabályi változásokról, valamint az ellátás további folyósításának feltételeiről. Ezen belül tájékoztatták az indítványozót arról is, hogy 2012. március 31. napjáig nyilatkoznia kell, kéri-e a komplex minősítést, és egyben arról is, hogy amennyiben nem kéri a komplex minősítés elvégzését, úgy ellátását 2012. május 1. napjával a törvény erejénél fogva meg kell szüntetni. Az indítványozó azonban 2012. február 22. napján kelt nyilatkozatával közölte, hogy semmiféle eljárásban részt venni nem hajlandó. Ezen nyilatkozatra tekintettel a Baranya Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság Igényelbírálási Osztálya az MM-22-8545-3/2012. számú határozatával a rehabilitációs ellátást 2012. május 1. napjával megszüntette.
- [13] Az indítványozó ezt a határozatot megfellebbezte, majd keresetében a közigazgatási határozat megváltoztatásával annak megállapítását kérte, hogy a baleseti rokkantsági nyugdíjra szerzett joga alapján jogosult. A bíróság keresetét azzal utasította el, hogy az indítványozó kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a komplex minősítés elvégzését nem kéri.
- [14] Az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratokból megállapította, hogy az indítványozó ellátását azért szüntették meg, mert úgy nyilatkozott, hogy semmiféle eljárásban részt venni nem hajlandó. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alapul szolgáló ügygel összefüggésben benyújtott alkotmányjogi panaszában azonban az indítványozó a megjelölt alaptörvényi rendelkezésekkel releváns kapcsolatba hozható, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi kérdést nem vetett fel.
- [15] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján, figyelemmel a 29. §-ra, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja értelmében visszautasította.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Kovács Péter s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Balsai István s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Bragyova András s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Juhász Imre s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Kiss László s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/788/2013.



## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3015/2014. (II. 11.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.III.868/2012/14. számú ítélete, a Győri Ítéltábla Bf.98/2011/76. számú ítélete és a Veszprém Megyei Bíróság 1.B.287/2010/440. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s:

- [1] 1. Az indítványozó csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal élt a Kúria Bfv.III.868/2012/14. számú ítélete, a Győri Ítéltábla Bf.98/2011/76. számú ítélete és a Veszprém Megyei Bíróság 1.B.287/2010/440. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [3] 2. Az indítványozót – a panasz alapjául szolgáló büntetőügy III. rendű terheltjeként – a Veszprém Megyei Bíróság 1.B.287/2010/440. számú ítéletében emberölés büntettének kísérletében mint társtettes, továbbá testi sértés büntettének kísérletében mint bűnsegédként találta bűnösnek, ezért halmazati büntetésül húsz év fegyházbüntetésre, illetve mellékbüntetésként tíz év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [4] A Győri Ítéltábla Bf.98/2011/76. számú ítélete többek között az indítványozó tekintetében is megváltoztatta az elsőfokú döntést, amelyben a terhére rótt bűncselekményeket három rendbeli – két esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként elkövetett – testi sértés büntette kísérletének minősítette, és a halmazati büntetést nyolc év börtönre és tíz év közügyektől eltiltásra módosította.
- [5] A Kúria Bfv.III.868/2012/14. számú ítéletében a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a másodfokú ítéletet az indítványozó III. rendű vádlott tekintetében megváltoztatta. A Kúria döntése a terhelt cselekményeit kétrendbeli bűnsegédként elkövetett – egy esetben kísérletként megvalósított – emberölés büntettének [Btk. 166. § (1) bekezdés] és bűnsegédként elkövetett testi sértés kísérletének [Btk. 170. § (1) bekezdés, (6) bekezdés I. fordulat] minősítette, és ezért tizenhárom évi börtönbüntetésre, valamint tíz év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [6] Az indítványozó tehát panaszában mindhárom ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [7] 3. A panaszos álláspontja szerint a „megtámadott határozatok sértik a bíróság függetlenségéhez és pártatlanságához való jogát, az ártatlanság véelmét, valamint a védelem alaptörvényi jogát.”
- [8] Az indítványozó a bíróság függetlenségéhez és pártatlanságához való jog sérelmét elsősorban egy országgyűlési plenáris ülésen elhangzott, a konkrét büntetőügyben született jogerős ítélet elfogadhatóságát megkérdőjelező képviselői azonnali kérdésre adott miniszterelnöki válaszban, valamint ezt követően az igazságügyért felelős miniszter által a Kúriának írt levél tartalmában és annak vélt következményeiben látja megvalósulni. Az indítvány szerint az általa ismertetett események láncolata, egyfajta külső nyomásgyakorlás vezethetett a másodfokú, jogerős ítélet – a kúriai felülvizsgálati eljárásban történt – súlyosításához.
- [9] Az indítványozó hivatkozott a Kúria Büntető Kollégiumvezetőjének, a Veszprém Megyei Bíróság akkori elnökének, illetve az egykori országos rendőrfőkapitány egyes nyilatkozataira is, melyek – nézete szerint – mind prejudikáló tartalmúak voltak és az ártatlanság véelmének megsértéseként értékelhetők.
- [10] A panaszos érvelése alátámasztására megjelölt több alkotmánybírósági határozatot és hivatkozott az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéleteire is.

- [11] Az indítványozó előadta, hogy a Győri Ítéletábrát a Kúria kizárta egy a jelen ügyhöz szorosan kapcsolódó, ugyanazon eseményeket érintő perben az eljáró törvényszék kijelöléséből, ami álláspontja szerint tényszerűen bizonyítja az első- és másodfokon eljáró bíróságok pártatlanságának hiányát.
- [12] Az ártatlanság vélelmének sérelmével összefüggésben az indítványozó előadta, hogy az ügyészség őt már a nyomozás kezdeti szakaszában, az „őrizetbe vétel és a gyanúsítottként történő felelősségre vonás ellen bejelentett panaszok elbírálásáról szóló határozatban” a bűncselekmények társtettesének minősítette.
- [13] A védelemhez való jog és egyben a fegyverek egyenlősége elvének sérelméneként értékeli a panaszos azt, hogy a nyomozó hatóság megtagadta egyes szakvélemények másolatban történő kiadását, holott az a Be. szerint kötelező. Ezen felül a DNS- és szagminta vételre vonatkozó, valamint a poligráfós vizsgálatra irányuló védői indítványokat is elutasították, amely által – az indítványozó megítélése alapján – hátrányos helyzetbe került a vádhatósággal szemben a bizonyítási eljárás során. Az indítványozó e vonatkozásban is idézett több alkotmánybírói határozatot és hivatkozott az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéleteire is.
- [14] A megjelölt sérelmek az indítvány szerint az Alaptörvény XXVIII. cikkébe ütközve alapozzák meg a megjelölt ítéletek alaptörvény-ellenességét.
- [15] A Kúria ítélete alaptörvény-ellenességének alátámasztására irányuló indokolás elmaradását észlelve az Alkotmánybírói hatóság hiánypótlási felhívást küldött az indítványozónak, aki válaszában kifejtette, hogy a Kúria „még az indokolásban sem foglalkozott azokkal a védői érvekkel, amelyek lényegében az alkotmányjogi panasz tárgyát is képzik.”
- [16] Az indítvány-kiegészítés arra az esetre, ha az Alkotmánybírói hatóság az ártatlanság vélelmével összefüggésben kérelmének nem adna helyt, indítványozza, hogy az Alkotmánybírói hatóság az Abtv. 28. §-a alapján „a jogi szabályozás alkotmányosságát” is vizsgálja.
- [17] 4. Az Alkotmánybírói hatóság elsőként azt vizsgálta, hogy fennállnak-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételei.
- [18] Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírói hatósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [19] A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy az indítványozó az indítvány alapjául szolgáló büntetőügy terheltje, így az Abtv. alapján az egyedi ügyben érintettnek tekinthető.
- [20] Az indítványozó az elsőfokú ítélet ellen fellebbezéssel élt, majd az ezt követően született jogerős ítélettel szemben kúriai felülvizsgálatra is sor került, az indítványozó pedig mindhárom ítélet tekintetében terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítvány tehát a jogorvoslat kimerítésére vonatkozó törvényi feltételeknek is megfelel.
- [21] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A Kúria Bfv.III.868/2012/14. számú ítélete kézbesítésre 2012. december 28. napján került sor, az alkotmányjogi panaszt 2013. február 25. napján érkezették az első fokon eljáró Veszprém Megyei Bíróság jogutódjaként működő Veszprémi Törvényszéken. Az alkotmányjogi panasz előterjesztésére tehát a törvényes határidőn belül került sor.
- [22] Az Abtv. 52. §-a értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó megjelölte az Abtv. 27. §-át, melyre alapozva nyújtotta be alkotmányjogi panaszát, valamint kifejezett kérelmet terjesztett elő a sérelmezett bírói döntések alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére vonatkozóan. Megjelölte az Alaptörvény feljebb ismertetett cikkét, amellyel szemben aggályait megfogalmazta. Az alkotmányjogi panasz e tekintetben a törvényi feltételeknek megfelel.
- [23] 5. Az Abtv. 29. §-a az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további, alternatív jellegű tartalmi feltételeiként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [24] Az Alkotmánybírói hatóság e feltételekkel összefüggésben arra emlékeztet, hogy az Alkotmánybírói hatóság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybírói hatóság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség

- vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára már nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az Abtv. 27. §-a úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az egyedi ügyben érintett személy, vagy szervezet akkor fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségét már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz így nem tekinthető hagyományos értelemben vett jogorvoslatnak, ugyanis az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is kizárólag az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazza {erről lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [25] Az indítványozó elsősorban arra alapozta panaszát, hogy a parlamentben elhangzottak, valamint a közigazgatási és igazságügyi miniszter a Kúria elnökének címzett, a konkrét ügy érintésével a bíróságok ítélkezési gyakorlatának felülvizsgálatára vonatkozó levele sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált független és pártatlan bírósághoz való jogot.
- [26] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül elbírálja. A bíróság függetlensége és pártatlansága kizárólag egymásra tekintettel nyerhet értelmezést. A bírói függetlenség alkotmányos szabályát az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése tartalmazza, amelynek értelmében a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben pedig nem utasíthatók. A történeti alkotmány vívmányai közé számító bírói függetlenség a bíróság Alaptörvényben meghatározott feladatának teljesítése, illetve a bírói hatalmi ág önállóságának megőrzése érdekében működő alkotmányos garancia. A bírói hatalom pedig döntő részt az ítélkezésben ölt testet. Éppen ezért a bírói függetlenség lényegi eleme, hogy az ítélkező bíró döntését akár a bírói szervezeten kívülről, akár a szervezeten belülről érkező befolyástól mentesen, kizárólag a jogszabályoknak, valamint belső meggyőződésének megfelelően hozza meg. Az ítélkezés függetlenségét pedig személyi, státusbeli és szervezeti garanciáknak szükséges szolgáltniuk {erről lásd részletesen: 33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [72]–[81]}. Ehhez képest a pártatlanság követelménye azt hivatott elősegíteni, hogy az ítélkező bíró az ügyben résztvevő felekkel szembeni elfogultságtól vagy előítéletektől mentesen bírálja el az ügyet és hozza meg döntését. A pártatlanság követelménye egyfelől a bíró magatartásával és hozzáállásával szembeni elvárásként jelentkezik. Másfelől azonban mércét állít a jogszabályi környezettel szemben is. E mérce szerint az eljárási szabályoknak törekedniük szükséges minden olyan helyzet elkerülésére, amely a bíró pártatlanságát illetően jogos kétségeket ébreszthet. Ebből fakad, hogy a konkrét ügyben a bírónak nemcsak tárgyilagosan szükséges ítélkeznie, de a pártatlan ítélkezés látszatának megőrzése is feladata.
- [27] A jogerős ítélet után született, az azt bíráló parlamenti és miniszteri reakciók tekintetében veti fel tehát az indítvány a független és pártatlan bírósághoz való jog sérelmét, ezért a panaszban foglalt állítások csak az utóbb meghozott kúriai ítéletre vonatkozóan bírhatnak relevanciával.
- [28] Az aggályosnak tartott eseménysorral kapcsolatban az Alkotmánybíróság rámutat arra az indítványban is szereplő tényre, hogy a Kúria elnöke nyilvánosságra hozott viszontválaszában a miniszteri levélben foglaltakat egyértelműen visszautasította.
- [29] A rendelkezésre álló iratok alapján továbbá megállapítható, hogy a Kúria – a másodfokú döntésnél az indítványozó tekintetében súlyosabb – ítélete azon alapult, hogy az eljáró bírói tanács a megállapított tényállás alapján bizonyos cselekményeket a Győri Ítéltáblától eltérően minősített, az indítványozó terheltet ezáltal más, súlyosabb bűncselekmény elkövetésében találta bűnösnek. Az eltérő anyagi jogi minősítés okait a Kúria ítélete részletes indokolásban vezette le.
- [30] Az indítványozó önmagában a Kúria független ítélkezését szolgáló személyi, státusbeli és szervezeti garanciákat nem illette kritikával, hanem egy a bírósági szervezetrendszeren kívüli eseménysort – álláspontja szerint



befolyási kísérletet – hoz ok-okozati összefüggésbe a Kúria súlyosabb jogkövetkezményeket megállapító ítéletével.

- [31] Az indítványozó viszont a külső nyomásgyakorlásként feltüntetett eseményeken túl nem mutatott rá olyan összefüggésekre és nem fogalmazott meg egyértelmű, jól körülírt érveket abban a tekintetben, hogy az adott ügyben eljáró kúriai tanács döntését nem külső vagy belső befolyástól mentesen, illetve nem kizárólag a jogszabályoknak, valamint belső meggyőződésének megfelelően hozta volna meg.
- [32] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ugyanis az adott ügy kapcsán sem a Kúria kollégiumvezetőjének a rendkívüli jogorvoslat tényszerű lehetőségére vonatkozó, illetve más, a panaszban megjelölt nyilatkozata, sem a felülvizsgálati eljárás megindulása, sem a másodfokú döntésnél súlyosabb ítélet meghozatala nem tekinthető olyan érveknek, amely önmagában indokoltá tenné a független és pártatlan bírósághoz való jog sérelmének vizsgálatát.
- [33] Az indítványban leírt „jelen ügghöz szorosan kapcsolódó, ugyanazon eseményeket érintő perben” történt bírói kizárásra vonatkozó észrevételeket az ügyek konkrét összefüggések feltárása és pontosan körülírt alkotmányjogi érvek hiányában az Alkotmánybíróság nem tudta értékelni.
- [34] Az indítványozó pedig ezen túlmenően nem hivatkozott a független és pártatlan bírósághoz való jog sérelmével összefüggésbe hozható, alkotmányjogi jelentőségű kérdésként értékelhető, vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét támasztó tényre, az Alkotmánybíróság az indítványt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelme tekintetében visszautasította.
- [35] A továbbiakban az indítványozó az ártatlanság vélelmének sérelmére vonatkozó aggályait adta elő.
- [36] Az ártatlanság vélelme elsősorban a büntetőjogi felelősség elbírálása során a döntésre jogosított részéről az elfogulatlan, pártatlan megközelítés követelményét szolgálja, ehhez kapcsolódóan a megalapozott bizonyítás kötelezettségét, továbbá a prejudikáció tilalmát. Mindez egyben garanciális jelentőségű akadályát képezi annak, hogy az eljárás alá vont személy a felelősség megállapításával járó hátrányos jogkövetkezményeket a felelősségének megállapítása nélkül szenvedje el.
- [37] Az indítványozó ugyanakkor nem nevezett meg az általa sérelmesnek talált kijelentésekkel kapcsolatosan olyan konkrét, a felelősség megállapításával járó hátrányos jogkövetkezményt, amelyet a felelősségének megállapítása nélkül szenvedett volna el.
- [38] A panaszos az általa aggályosnak tekintett idézeteken túl nem mutatott rá olyan összefüggésekre sem, hogy e megnyilvánulások érdemben befolyásolták volna a bírói döntéseket. Mindemellett az indítványozó által idézett kijelentések ugyancsak nem tekinthetők olyan alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek, amely a döntések megsemmisítésére irányuló vizsgálatot indokoltá tennék. Alkotmánybíróság tehát az indítványt az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdése sérelme tekintetében is visszautasította.
- [39] Az indítvány kiegészítésében a panaszos arra az esetre, ha az Alkotmánybíróság az ártatlanság vélelmével összefüggésben kérelmének nem adna helyt, az Abtv. 28. §-a alapján is kérte, hogy az Alkotmánybíróság „a jogi szabályozás alkotmányosságát” is tegye a vizsgálata tárgyává. E körben azonban nem jelölte meg sem a támadott konkrét jogszabályi rendelkezéseket, sem alaptörvény-ellenességet megalapozó érvelést. Az Alkotmánybíróság a felsoroltak hiányában az indítvány-kiegészítés erre vonatkozó része tekintetében érdemi vizsgálatot sem folytatott le.
- [40] Az indítványozó a védelemhez való jog és a fegyverek egyenlőségének elve sérelmeként értékeli azt, hogy a nyomozó hatóság megtagadta egyes szakvélemények és más iratok, kamerafelvételek másolatának kiadását, amellyel a vád viszont rendelkezett. Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy a nyomozó hatóság elutasította a DNS- vagy szagminta, valamint poligráfós hazugságvizsgálatra irányuló védői indítványokat. E vizsgálatok eredményei a büntetőeljárásban bizonyítási eszközökként való felhasználása – álláspontja szerint – akár perdöntőek lehettek volna.
- [41] A felvetett problémák szempontjából az indítvány azonban nem tartalmaz alapos indokolást és alkotmányjogi érvelést abban a tekintetben, hogy e körülmények mennyiben befolyásolták érdemben a bírói ítéleteket. Ugyanakkor az indítványozó általa alapjogsérelemként ismertetett aggályok alapján megállapítható, hogy azok valódi célja a büntetőeljárás során figyelembe vett bizonyítékok körén keresztül magának a bizonyítási eljárásnak bírálata, végső soron a bíróság által megállapított tényállás helyességének megkérdőjelezése.
- [42] Az Alkotmánybíróság fentiekben ismertetett, következetes álláspontja értelmében azonban önmagában mind a bizonyítási eljárás, mind az alapügy tényállásának ellenőrzése és értékelése az Alkotmánybíróság Alaptörvényben biztosított alkotmányossági szempontú vizsgálati jogkörén kívül esik.

- [43] Figyelemmel tehát arra, hogy az indítványozó e vonatkozásban sem adott elő olyan pontosan körülírt, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként értékelhető problémát, amely felvetné a bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, a panasz a védelemhez való jog sérelmére vonatkozóan sem tekinthető megalapozottnak. A fentiek értelmében az Alkotmánybíróság az indítványt az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésével összefüggésben is visszautasította.
- [44] 6. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként így arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában megfogalmazott befogadhatósági akadályban szenved. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (1) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, visszautasította.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Kovács Péter s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Balsai István s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Bragyova András s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Juhász Imre s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Kiss László s. k.*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/470/2013.

• • •

## **AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3016/2014. (II. 11.) AB VÉGZÉSE**

### **alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.K.26.958/2013/20. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### **I n d o k o l á s**

- [1] 1. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz, kérve a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.K.26.958/2013/20. számú ítélete vizsgálatát és megsemmisítését.
- [2] Az indítványozók mint felperesek közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indítottak pert a jogerős, másodfokú közigazgatási határozatot hozó alperes, a Vas Megyei Kormányhivatal ellen. Az indítványozók építési engedély iránti kérelmet nyújtottak be az elsőfokú építésügyi hatósághoz, de a jogerős építési engedély kézhezvételét megelőzően az építkezést már megkezdték. Az engedélyezési eljárás során az elsőfokú építési hatóság a 2010. augusztus 18-án megtartott helyszíni szemlén megállapította, hogy az ingatlanon az indítványozók engedély nélküli építési tevékenységet folytatnak, az épület kb. 50 %-os készütségi fokban van. Ezért az elsőfokú építési hatóság a további kivitelezést megtiltotta, egyben tájékoztatta az indítványozókat az engedély nélküli építés jogkövetkezményeiről és a 85-13/2010/Jp. számú közigazgatási határozatában kötelezte az indítványozókat határidő tűzésével fennmaradási engedély iránti kérelem benyújtására. Az elsőfokú építési

hatóság a 2010. október 28-án megtartott új helyszíni szemlén megállapította, hogy a további kivitelezésre vonatkozó tilalom ellenére a lakóépületet az indítványozók tovább építették, majd a 2011. május 26-án megtartott helyszíni szemlén az engedélyezési eljárás tárgyát képező engedély nélkül épült lakóház 95 %-os készülttségű volt már. Ezt követően az elsőfokú építési hatóság a 2011. augusztus 3-án kelt 23-17/2011/Jp. számú közigazgatási határozatával az indítványozók által épített családi ház vonatkozásában végleges fennmaradási és ideiglenes használatbavételi engedélyt adott ki, továbbá építési bírság megfizetésére kötelezte az indítványozókat. Az indítványozók az elsőfokú közigazgatási határozat felülvizsgálatát kérték az illetékes kormányhivatalnál, amelyet fellebbezésként bíráltak el. A Vas Megyei Kormányhivatal a XVIII-B-040/472-21/2012. számú másodfokú jogerős határozatával az engedélyeket kiadó elsőfokú határozatot megváltoztatta és az építési engedély nélkül épített családi házra vonatkozó végleges fennmaradási és ideiglenes használatbavételi engedély iránti kérelmet elutasította, mivel az építéssel érintett telek álláspontja szerint nem volt rendezett, mert annak – a Velemér Község Önkormányzat Képviselő-testületének Velemér Község Szabályozási Terve, valamint Helyi Építési Szabályzata jóváhagyásáról szóló 7/2006. (XII. 7.) számú rendeletével (a továbbiakban: HÉSZ) érintett útszélesítés miatti – telekalakítása az ingatlan-nyilvántartásba nem került bejegyzésre, és rendezetlen telekre építési engedély és fennmaradási engedély sem adható ki. Az indítványozók felperesekként ezt követően a jogerős közigazgatási határozatot törvényes határidőn belül a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon keresettel megtámadták, kérve annak bírósági felülvizsgálatát, és ennek eredményeként elsődlegesen megváltoztatását, és a fennmaradási, valamint „lakhatási” engedély kiadását, másodlagosan hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárásra kötelezését. A Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.K.26.958/2013/20. számú ítéletével a keresetet elutasította, mivel a telekalakítás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel nem került elvégzésre, és ezért az érintett építési ingatlan nem minősül teleknek, így az arra épített lakóházra fennmaradási engedély, használatbavételi engedély nem adható. A bíróság megállapította továbbá, hogy az építéssel érintett telek rendezettségének biztosítása nem az építési hatóság, hanem az építető érdekkörébe és kötelezettségei közé tartozik. Erre figyelemmel a telekalakítási eljárás, illetve a hozzá kapcsolódó ingatlan-nyilvántarási eljárás kérelmezése az építetők érdeke, amennyiben ezen jogi lehetőséggel nem élnek, az az ő terükre értékelendő.

- [3] A felperesek ezt követően alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő az Alkotmánybíróságnál kérve a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.K.26.958/2013/20. számú ítéletének alaptörvény-ellenesség miatti vizsgálatát és megsemmisítését. Az indítványozók álláspontja szerint azért nem kaphatták meg a fennmaradási engedélyt, mert az eljáró önkormányzat közhatalmi jogkörben eljárva a jogvitában érintett ingatlanokat érintően az utak területének HÉSZ szerinti kibővítésével, az útszélesítés szabályozásával a tulajdonuk egy részének elvonásáról döntött. Ez véleményük szerint korlátozta az Alaptörvény XIII. cikke szerinti tulajdonhoz való jogukat, valamint alaptörvény-ellenes diszkriminációt (XV. cikk) is megvalósított, mivel az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény szerinti további feltételeknek megfelelő ingatlantulajdonosok összességén belül mások számára nyitva hagyott fennmaradási engedély megkérésének lehetőségétől önkényesen zárta ki az indítványozókat.
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben ezért mindezekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az Abtv. 26–27. §-aiban és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek az alkotmányjogi panasz megfelel-e.
- [5] Az alkotmányjogi panasz az Abtv.-ben meghatározott befogadhatósági formai feltételeknek megfelelt.
- [6] Az indítvány az Abtv. 29. §-ben foglalt feltételeket nem teljesíti. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, illetve az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata tartozik hatáskörébe. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok mérlegelése, értékelése és ennek alapján a következtetések levonása a rendes bíróságok feladata, az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára.
- [7] Ezen túlmenően az Alkotmánybíróság ismételten hangsúlyozza, hogy ahogy a korábbi Alkotmányból, úgy az Alaptörvényből sem következik a jogerős építési engedélyhez való alanyi jog [lásd például az 50/2007. (VII. 10.) AB határozatot, ABH 2007, 984, 991–992.].

- [8] Emellett az indítványozók az egyenlő bánásmód megsértésével (az Alaptörvény XV. cikkével) összefüggésben nem jelöltek meg olyan más, összehasonlítható helyzetben levő (homogén) csoportot, amelyek összehasonlíthatósa lehetővé tenné az indítvány ez irányú, érdemi elbírálását. A fentiek alapján az indítványozók sem a bíróság eljárásával, sem az ügyében hozott határozat érdemével összefüggésben nem állítottak olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség merülne fel.
- [9] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság tanácsa megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet nem vetett fel, ezért azt az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdése valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Kovács Péter s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Balsai István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Bragyova András s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Juhász Imre s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Kiss László s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1357/2013.

• • •

## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3017/2014. (II. 11.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 292. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság Fgy.Vh.1/2013/10. számú határozata, és a Kúria mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság Vh.Fgyf.5/2013/4. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó önálló bírósági végrehajtó jogi képviselői útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, egyrésztől kérve, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 292. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt.

- [3] Másrészről, az indítványozó kérte a Budapest Környéki Törvényszék mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság Fgy.Vh.1/2013/10. számú határozata, és a Kúria mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság Vh.Fgyf.5/2013/4. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [4] Harmadrészről kérte, hogy az Alkotmánybíróság mondja ki, hogy a Vht. 292. § (3) bekezdése a Budapest Környéki Törvényszék mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság előtt Fgy.Vh.1/2013. szám alatt folyó fegyelmi ügyben nem alkalmazható.
- [5] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az alaptörvény-ellenesség megállapítását és a megsemmisítést arra alapozva kérte, hogy álláspontja szerint a hivatkozott jogszabályi rendelkezés és határozatok sértik az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdését, 26. cikk (1) bekezdését valamint 28. cikkét.
- [6] Az indítványozóval, mint önálló bírósági végrehajtóval szemben a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara (a továbbiakban: kamara) 2012. december 17. napján kelt, a Budapest Környéki Törvényszék mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság elnökéhez 2013. január 15. napján érkezett feljelentésében fegyelmi eljárás indítását kezdeményezte. A kamara a feljelentésben indítványozta a Vht. 267. § (1) bekezdése *f*) pontja szerinti hivatalvesztés fegyelmi büntetés kiszabását, valamint a Vht. 292. § (1) bekezdése alapján az eljárás alá vont személy felfüggesztését a hivatalából.
- [7] A kamara elnöke feljelentése alapján indult fegyelmi eljárásban első fokon a Budapest Környéki Törvényszék mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság a feljelentőnek a hivatalból való felfüggesztés intézkedés elrendelésére irányuló kezdeményezését elutasította. Ezt követően a fegyelmi eljárás során a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium a fegyelmi bírósághoz 2013. február 20. napján, a feljelentő, a kamara a fegyelmi bírósághoz 2013. február 25. napján érkezett kérelmeikben kérték az indítványozó önálló bírósági végrehajtó hivatalából történő felfüggesztésének haladéktalan elrendelését. A fegyelmi tanács tekintettel arra, hogy a felfüggesztést a miniszter és a kamara elnöke is kérte a fegyelmi eljárás során, az eljárás alá vont önálló bírósági végrehajtót a Vht. 292. § (3) bekezdése alapján hivatalából felfüggesztette, és erről értesítette a Vht. 292. § (4) bekezdése alapján a végrehajtó letéti számláját vezető pénzforgalmi szolgáltatót.
- [8] A Vht. 292. § (3) és (4) bekezdése értelmében „(3) Ha a felfüggesztést a miniszter és a kamara elnöke is kérte, a fegyelmi tanács haladéktalanul megindítja a fegyelmi eljárást, és az eljárás alá vont személyt felfüggeszti a hivatalából. Ha ilyen kérelmet a fegyelmi eljárás során terjesztettek elő, a felfüggesztést szintén haladéktalanul el kell rendelni.
- [9] (4) A fegyelmi tanács a felfüggesztésről azzal a rendelkezéssel értesíti a végrehajtó letéti számláját vezető pénzforgalmi szolgáltatót, hogy a letéti számláról a számlavezető végrehajtó rendelkezésére ne teljesítsen kifizetést.”
- [10] Az elsőfokú fegyelmi tanács Fgy.Vh.1/2013/10. számú határozata ellen az önálló bírósági végrehajtó a törvényes határidőn belül fellebbezéssel élt, amelyben az elsőfokú határozat megváltoztatását és a felfüggesztési kérelmek elutasítását kérte. A fellebbezésben az előzményeket részletesen ismertette, majd kifejtette álláspontját a felfüggesztés alapjául szolgáló kérelmekről, miszerint ezek benyújtása rosszhiszemű, visszaélésnek minősülő joggyakorlásra irányul, hiszen mindkét kérelmező már ezt megelőzően megismerte az elsőfokú fegyelmi bíróság álláspontját a hivatalból történő felfüggesztés intézkedés elrendelése törvényi feltételei hiányáról. Mindezek a bírói függetlenség semmibe vételét jelentik, sértik az ártatlanság vélelme alapelvét. A fellebbező szerint az elsőfokú fegyelmi határozat sérti a Vht. 292. § (3) bekezdését, amely szerint a kötelező felfüggesztésre csak a miniszter és kamara elnöke együttes kérelmére kerülhet sor, az adott esetben azonban a miniszter helyett a kérelmet egy államtitkár terjesztette elő és írta alá.
- [11] Kifejtette még, hogy megítélése szerint a Vht. 292. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenes, mivel sérti a bíróságok függetlensége és pártatlansága, a jogbiztonság és jogállamiság alkotmányos elveit.
- [12] A másodfokon eljáró a Kúria mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság Vh.Fgyf.5/2013/4. számú határozatában azt állapította meg, hogy a fellebbezés nem alapos.
- [13] A másodfokú fegyelmi tanács határozatában rögzítette, hogy nem észlelte, hogy a Vht. 292. § (3) bekezdése Magyarország Alaptörvénye bármely rendelkezésével ellentétes lenne.
- [14] A fellebbező által sem vitatottan, a kamara elnöke feljelentése alapján, az elsőfokú fegyelmi bíróság fegyelmi tanácsa a feljelentés adataira figyelemmel a fegyelmi eljárást elrendelte. A fegyelmi eljárás során került sor a végrehajtónak a hivatalából történő felfüggesztése haladéktalan elrendelése iránti kérelmek benyújtására. A másodfokú fegyelmi tanács nem osztotta a fellebbező érvelését arról, hogy a felfüggesztésre a Vht. 292. § (3) bekezdését sértő módon került volna sor, mivel az elsőfokú fegyelmi tanács figyelmen kívül hagyta volna a miniszter jogosultságára vonatkozó jogszabályt. A Vht. 292. § (3) bekezdése előírja, hogy amennyiben a fegyel-

- mi eljárás alá vont végrehajtó hivatalából történő felfüggesztését a fegyelmi eljárás alatt a miniszter és a kamara elnöke is kérte, a fegyelmi tanács haladéktalanul elrendeli a végrehajtó hivatalából történő felfüggesztést.
- [15] Az adott esetben a kérelmet a kamara elnöke és a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium igazságügyért felelős államtitkára nyújtotta be. Az elsőfokú fegyelmi tanács a Vht. 292. § (3) bekezdése megsértése nélkül rendelte el a kérelmek alapján a felfüggesztést, figyelemmel a központi államigazgatási szervekről, valamint államtitkárokról szóló 2010. évi XLIII. törvény 49. § (1) bekezdésére, mely szerint az államtitkár törvényben meghatározott kivételekkel a minisztérium szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint a miniszter teljes jogkörű helyettese. A Vht. 292. § (3) bekezdése nem szól kizárólagos hatáskorról, továbbá a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 17/2010. (VIII. 31.) KIM utasítás „1.3. Az igazságügyért felelős államtitkár” címen belül található 20. § *d*) pontja az igazságügyért felelős államtitkár jogkörébe utalja az önálló bírósági végrehajtókkal kapcsolatos munkáltatói jogköröket, ezért a jogkörök tartalmából következően az igazságügyért felelős államtitkár és a végrehajtói kamara elnöke kérelmét törvénysértés nélkül értékelte az elsőfokú fegyelmi bíróság fegyelmi tanácsa.
- [16] 2. Az indítványozó álláspontja szerint a hivatkozott jogszabályi rendelkezés és határozatok sértik az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdését, 26. cikk (1) bekezdését valamint 28. cikkét.
- [17] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában a relevánsnak ítélt tényállási és pertörténeti elemeket ismerteti, továbbá hivatkozik számos alkotmánybírósági határozatra. Ezt követően, az alkotmányjogi panasz előterjesztését megindokoló részben, rámutat a bírói függetlenség elvének, a bírák utasíthatósága tilalmának, a tisztességes és pártatlan eljáráshoz való jog, az ártatlanság védelme, a szükségesség és arányosság elvének, valamint a jogállam/jogbiztonság elvének sérelmére. A beadvány kiegészítéseiben részletesen hivatkozik eseti döntésekre, így különösen az Alkotmánybíróság számos korábbi határozatára, az Emberi Jogok Európai Bíróságának egyes ítéleteire. Az indítványozó idézi az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának R (94) 12. számú ajánlását, a bírói függetlenség, így különösen „a tényállás saját maguk által történő értékelése” tekintetében.
- [18] Az indítványozó az Abtv. 41. § (1) bekezdése, 43. § (1) és (4) bekezdése, a 45. § (2) bekezdése, és 65. §-a alkalmazását kéri.
- [19] Indítványozza továbbá „az eljárás alá vont” meghallgatását az Abtv. 57. §-a alapján.
- [20] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *c*)–*d*) pontjai alapján az Abtv. 26. § (1) bekezdésére és 27. paragrafusára alapítja.
- [21] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Ennek során az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz nem fogadható be.
- [22] 3.1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott formai követelményeknek.
- [23] Az indítványozó nyújtott be az első fokú határozat ellen fellebbezést. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a Kúria fellebbezési eljárásban hozott határozata ellen (is) nyújtotta be, tehát érintettsége fennáll.
- [24] 3.1.1. Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [25] Az indítványozó szerint „[a] felfüggesztés érdemi döntés. Hasonló a helyzet, mintha a büntetőügyben a vád képviselőjének büntetés kiszabására vonatkozó indítványa kötelezné a bírót a büntetés kiszabása során.” Az ügy érdekében hozott döntések köre, azoknak a konkrét alkotmányjogi panasszal való összefüggése tekintetében az indítványozó nyilatkozatot sem az alkotmányjogi panaszban, sem annak kiegészítését célzó – hiánypótlási felhívás alapján benyújtott – 2013. június 30. napján és 2013. július 17. napján kelt, két, együttesen eljárni kívánó jogi képviselő által jegyzett újabb beadványaiban sem tett.

- [26] Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybíróági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia. Az Abtv. 27. §-a szerint alkotmányjogi panaszt csak az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni. A felülvizsgálni kért határozatok nem felelnek meg a fenti feltételeknek. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a sérelmezett döntések nem az ügy érdemében hozott döntések, és nem a bírósági eljárást befejező egyéb döntések. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján ebben a vonatkozásban visszautasította.
- [27] 3.1.2. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban az alkotmányjogi panasznak az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján való vizsgálatát folytatta.
- [28] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése értelmében Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c*) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [29] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében pedig az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.
- [30] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát közvetlenül az Alkotmánybíróságon, illetve az első fokon eljáró bíróságnál is benyújtotta. Az indítványozó jogi képviselője a Kúria mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság Vh.Fgyf.5/2013/4. számú határozatát 2013. május 6-án vette át. Az indítványozó a jogi képviselője által benyújtott, 2013. május 6-i keltű alkotmányjogi panaszában 2013. április 19-ét jelöli meg az átvétel időpontjának, azonban ez a határidő betartását nem befolyásolja. A Kúria a támadott határozatot 2013. április 11-én hozta, míg az indítványozó alkotmányjogi panasa az Alkotmánybírósághoz 2013. május 10-én – megállapíthatóan határidőben – érkezett. Az alkotmányjogi panasz előterjesztésére tehát a törvényes határidőn belül került sor.
- [31] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó megjelölte az Abtv. 26. § (1) bekezdését és 27. §-át, melyekre alapozva nyújtotta be alkotmányjogi panaszát, valamint kifejezett kérelmet terjesztett elő a sérelmezett törvényszöveg és a sérelmezett határozatok alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére vonatkozóan. Beadványaiban megjelölte az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdését, 26. cikk (1) bekezdését valamint 28. cikkét.
- [32] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott jogszabályi rendelkezés nem felel meg a bírói függetlenség elvének, a bírák utasíthatósága tilalmának, a tisztességes és pártatlan eljáráshoz való jog, az ártatlanság véelme, a szükségesség és arányosság elvének, valamint a jogállam/jogbiztonság elvének.
- [33] Az idézett cikkek illetve bekezdésekre tekintettel – az indítványozó álláspontja szerint – a támadott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenessége fennáll. Az alkotmányjogi panasz a kérelem határozottságát illetően a törvényi feltételeknek megfelel.
- [34] 3.1.3. A továbbiakban az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának tartalmi feltételeit vizsgálta meg.
- [35] Az Abtv. 56. §-a szerint az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, így mindenekelőtt azt, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 29. §-a szerinti feltételeknek.
- [36] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint: „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c*) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”
- [37] Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybíróági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.
- [38] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pontja alapján alkotmányjogi panasznak olyan bírói döntéssel szemben van helye, amely Alaptörvényben biztosított jogot sért, és e sérelem lényegét és az eljárás megindításának indokait

- az alkotmányjogi panasznak kell tartalmaznia. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem biztosít alapjogot az Alaptörvény 28. cikke, melynek címzettjei a bíróságok, és az I. cikk (3) bekezdésében foglaltak sem.
- [39] A XXVIII. cikk (2) bekezdésében foglalt ártatlanság védelme sérelmét sem lehet összefüggésbe hozni a hivatalból történő felfüggesztést eredményező határozathozattal. Sem az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésében rögzített bírói függetlenség elve sérelmét, sem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásból való jog megsértését egy kógens volta miatt támadott jogszabályi rendelkezés nem alapozza meg. A beadványok az ítélt dolog hatására is hivatkoznak. Ez azonban téves, mert nem minden határozathoz fűződik a *res iudicata* hatás, így a fegyelmi vizsgálat időtartamára hivatalból ideiglenes felfüggesztést eredményező, vagy az annak elrendelésére vonatkozó kérelmet elutasító határozathoz sem.
- [40] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó nem támasztotta alá értékelhető alkotmányjogi indokolással vélt alapjogsérelmeit. Az alaptörvény-ellenességet az Alkotmánybíróság az adott ügyben nem állapította meg, tehát az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján ebben a vonatkozásban is visszautasította.
- [41] Fentiek alapján az Alkotmánybíróság nem vizsgálta, hogy az önálló bírósági végrehajtóknak a Vht. által rájuk ruházott igen széles hatáskör, a végezhető kényszerintézkedések kiterjedt köre miatt különösen szükséges kamarai szakmai felügyelet, továbbá az önálló bírósági végrehajtóvá válás előfeltételeként a Vht. által is megkívánt „közbizalomra méltó volt” milyen speciális követelményeket támaszt az önálló bírósági végrehajtókkal szemben. Az Alkotmánybíróság nem vizsgálta azokat a felvetéseket, amelyek a büntető eljárások esetében lehetnének értékelhetőek, mivel a támadott jogszabályi rendelkezés fegyelmi eljárásra vonatkozik. Hasonlóképpen nem értékelte az Alkotmánybíróság a kamara és a miniszter „ellenérdekű felekként” történő megnevezését, és feltételezését, hiszen egyrészt a miniszter nem vesz részt az eljárásban, a kamara pedig az önálló bírósági végrehajtók önkormányzati szerve.
- [42] Az indítványozónak az Abtv. 57. § (2) bekezdése szerinti személyes meghallgatását az Alkotmánybíróság a fentiek alapján nem tartotta indokoltnak, ezért azt nem rendelte el.
- [43] 3.2. Tekintettel arra, hogy a jelen ügyben nem merült fel olyan, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányossági kérdés, alaptörvényben biztosított jog sérelme, mely az alkotmányjogi panasz befogadását indokolta volna, az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján, az 56. § (3) bekezdésére, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjaira tekintettel az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2013. február 3.

*Dr. Kovács Péter s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Balsai István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Bragyova András s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Juhász Imre s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Kiss László s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/738/2013.





## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3018/2014. (II. 11.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta az alábbi

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.22.031/2012/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó képviselőjében eljáró ügyvéd az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a, valamint 43. § (1) bekezdése alapján terjesztett elő alkotmányjogi panaszt, kérve a Kúria Pfv.IV.22.031/2012/6. számú ítélete, valamint a panasszal érintett bírói döntések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1. A Kúria hivatkozott számú ítélete alapján az alábbi tényállás állapítható meg.
- [3] Az indítványozó jogelődje egy takarékszövetkezet bankügynökeként több telephelyen folytatott záloghitelezési tevékenységet. Az értéktárolókban elhelyezett értéktárgyakra a biztosító betöréses lopás és rablás eseteire is kiterjedő, telephelyenként 20 000 000 forint összeghatárig vállalt kockázatot. Az indítványozó jogelődjének képviselője 2007. július 5-én a hajnali órákban észlelte, hogy a lakása alatt található üzlethelyiség riasztóberendezése megszólalt, ezért lement, hogy ellenőrizze, behatoltak-e a helyiségbe vagy sem. Időközben megérkezett a távfelügyeletet ellátó vagyonvédelmi cég biztonsági őre, akit azonban a képviselő azzal küldött el, hogy vakriasztás történt. Ezt követően az üzlethelyiséget be akarta zárni, ekkor azonban egy ismeretlen elkövető belökte őt az üzlethelyiségbe és az arany ékszerek átadására kényszerítette. A nyomozó hatóság a jelentős értékre, fegyveresen elkövetett rablás bűntettének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettesrel szemben folytatott nyomozást megszüntette azzal, hogy az elkövető kiléte a nyomozás során nem vált megállapíthatóvá. A biztosító a kár megtérítését azzal utasította el, hogy a rablás megtörténtét a képviselő által leírt módon nem látja igazoltnak, illetve a kárt a képviselő, mint a jogi személy vezetője jogellenesen, súlyosan gondatlan magatartásával maga okozta. A biztosítási szerződésből eredő követelést a takarékszövetkezet időközben az indítványozó jogelődjére engedményezte.
- [4] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és ítéleti indokolásában kifejtette, hogy az indítványozó jogelődje az általa készített kimutatáson túl, bírói felhívás ellenére nem ajánlott fel bizonyítást arra nézve, hogy a rablás alkalmával milyen értéktárgyakat vittek el tőle. Nem bizonyította ezért a kár tényét, illetve mértékét, ami a biztosítási esemény egyik fogalma eleme.
- [5] Az elsőfokú ítélet kihirdetését követően a jogelőd kft. az alperessel szembeni követelését az indítványozóra engedményezte, aki a jogelőd fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta.
- [6] A fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet teljes egészében helybenhagyta. A jogerős ítélet megállapította, hogy az alperes biztosító a perben nem az ékszerek indítványozói jogelőd által megjelölt értékét vitatta, hanem azt a tényt, hogy azok a biztosítási esemény idején egyáltalán az indítványozó jogelődjének birtokában álltak, és a rablás következtében onnan kikerültek. A jogerős ítélet szerint az elsőfokú bíróság a per első tárgyalásán felhívta az indítványozói jogelőd figyelmét arra, hogy neki kell bizonyítania – egyebek mellett – azt is, hogy milyen értéktárgyakat tulajdonítottak el tőle, illetve hogy a megjelölt összegű kára keletkezett a biztosítási esemény következtében. Az indítványozó jogelődje ezután azt, a keresetlevélhez már mellékelte számítógépes táblázatot csatolta, amelyeket az ékszerekről maga készített. Ezt követően az elsőfokú bíróság ismételen felhívta a feleket további bizonyítékaik előterjesztésére azzal a figyelmeztetéssel, hogy a következő tárgyaláson a rendelkezésére álló adatok alapján hoz határozatot. A másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság eljárása, továbbá az általa az indítványozó jogelődjének adott tájékoztatás tartalma a jogszabályoknak megfelelt. Az indítványozó jogelődje – mondta ki a jogerős ítélet – a bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, ezért a bizonyítás sikertelenségét az elsőfokú bíróság megalapozottnak értékelte a felperes terhére.

- [7] A jogerős ítélet ellen az indítványozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelemnek helyt adó ítélet meghozatalát. A kár összegét 23 460 000 forintban megjelölve másodlagosan kérte az első- és másodfokú ítéletek hatályon kívül helyezését és az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását. Az indítványozó kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok a bizonyítékokat iratellenesen és okszerűtlenül értékelték. Állítása szerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget kötelezettségének a bizonyítási teherről való tájékoztatás körében. Ennek kapcsán hivatkozott az 1/2009. (VI. 24.) PK vélemény (továbbiakban: PK vélemény) tartalmára, különösen annak 4. pontjára, amely szerint a tájékoztatásnak az adott tényállításokra vonatkozóan egyediesítettnek, teljes körűnek és valamennyi elbírálásra kerülő kérelemre kiterjedőnek kell lennie. Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok nem adtak tájékoztatást arra nézve, hogy a benyújtott táblázaton kívül milyen bizonyítékot kellett volna becsatolni, mit fogadtak volna el megfelelő bizonyítéknak a bíróságok. Külön utalt az indítványozó felülvizsgálati kérelmében arra, hogy az alperes biztosító kárszakértője, sőt maga az alperes biztosító sem vitatta a per előtti időszakban a kárigény összezszerűségét. Előadta továbbá, hogy a kár alapvetően az indítványozói jogelődöt finanszírozó takarékszövetkezetnél keletkezett, amely folyamatosan nyilvántartotta a zálogházi követeléseket, azokról folyamatosan adatokat kellett közölni az illetékes hatóságokkal. Erre nézve csatolta a takarékszövetkezeti engedményezési igazolást is.
- [8] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében előadta továbbá, hogy az eljáró bíróságok nem adták indokát annak, hogy miért nem tulajdonítottak jelentőséget annak a körülménynek, hogy az alperes biztosító 2011. január 25-ig nem vitatta a részére peren kívül átadott zálogjegyek tartalmát, annak összegét is beleértve.
- [9] Az indítvánnyal támadott, a felülvizsgálati eljárásban hozott ítélet indokolása szerint – amely utal a zálogjegyek birtokosainak tanúvallomására is – az elsőfokú bíróság a PK véleményben foglalt kívánalmaknak megfelelő végzésben hívta fel az indítványozó jogelődjét arra, hogy csatolja az értéktárgyak meglétére, valódiságára vonatkozó bizonyítékait, amire az indítványozói jogelőd csak annyit tett, hogy az általa kibocsátott zálogjegyek alapján kimutatást készített. A Kúria szerint éppen az indítványozó által hivatkozott PK vélemény alapján a bíróságnak nincs olyan kötelezettsége, hogy a kioktatás a bizonyítás eszközeire is kiterjedjen, ugyanakkor az alperesi nyilatkozatokból, ellenkérelemből egyértelműen megállapíthatónak tartotta a Kúria, hogy az alperes biztosító vitatta és bizonyításra szorulóknak tartotta az eltűnt ékszerek indítványozói jogelőd birtokában létét a bűncselekmény időpontjában. Az tényyszerűen megállapítható – mondja ki a felülvizsgálati eljárásban hozott ítélet –, hogy az egyébként hitelesítéssel el nem látott zálogjegyeken kívül más bizonylatot, kimutatást az indítványozó nem tudott csatolni.
- [10] 2. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria ítélete alaptörvény-ellenes, mert sérti az Alaptörvénynek a jogállamiság klauzuláját tartalmazó B) cikk (1) bekezdését, továbbá a Q) cikk (2) és (3) bekezdésében deklarált, a nemzetközi jog Magyarország általi elismerésére vonatkozó rendelkezéseket, a tisztességes eljáráshoz való jog XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt szabályait, és a 28. cikk szerinti jogértelmezési követelményeket, valamint több nemzetközi szerződést.
- [11] 2.1. Az indítványozó sérelmezi, hogy a Kúria nem adta magyarázatát annak, hogy milyen hitelesítéseknek kellett volna szerepelni a zálogjegyeken, úgyszintén arra sem adott magyarázatot, hogy miért nem tekintette érdemi bizonyítéknak azon – a per előtt keletkezett – dokumentumokat, amelyekben az alperes biztosító nem vitatta az indítványozó jogelődjének követelését. Az indítványozó szerint a felülvizsgálati eljárásban hozott ítélet arra sem válaszol, hogy konkrétan milyen bizonylat, vagy kimutatás becsatolása lett volna szükséges, mert az a megfogalmazás, hogy „más bizonylatot, kimutatást” nem csatolt, túlzottan általános, amely sérti az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát. A Kúria nem adott magyarázatot arra sem, hogy miért nem vette figyelembe az indítványozó jogelődje és a takarékszövetkezet közötti engedményezés igazolását, továbbá miért nem értékelte közvetett bizonyítékként az alperes biztosító kárszakértője által 2007. július 12-én felvett, és 2011. január 25-ig alperes által nem vitatott jegyzőkönyvet.
- [12] Végül hivatkozott az indítványozó a 7/2013. (III. 1.) AB határozat Indokolásának [34] és [38] bekezdésére, valamint a PK vélemény 4) pontjára, amelyek alapján az indítványozói álláspont szerint a Kúria döntésének indokolást kellett volna tartalmaznia arra, hogy milyen módon kellett, vagy lehetett volna az értéktárgyak meglétét és a kár összegét bizonyítani.

- [13] 2.2. Az indítványozó szerint a Fővárosi Törvényszék azzal, hogy a Kúria ítéletét 2013. június 20-án – annak ellenére, hogy az ítélet fejlécében a képviselést ellátó ügyvédi iroda helyesen szerepel – jogellenesen még a korábbi jogi képviselő részére kézbesítette, az indítványozónak az Alaptörvény B) és Q) cikkei alapján alkalmazandó nemzetközi egyezmények által is biztosított, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes és ésszerű határidőn belüli eljáráshoz fűződő jogát sértette. Az indítványozó úgy vélte, hogy csak a szerencsén múlt, hogy a 2012. szeptember 28-án kezdeményezett felülvizsgálati eljárásban 2013. április 17-én született ítélet kézbesítéséről egyáltalán tudomást szerzett, és határidőben, 60 napon belül elő tudta terjeszteni alkotmányjogi panaszát.
- [14] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Ezért az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek.
- [15] Az indítványozó nem közöl panaszában adatokat arra nézve, hogy volt jogi képviselőjétől pontosan mikor vette át a Kúria ítéletét. A Fővárosi Törvényszék hivatalos közlése – azonosan a panaszhoz csatolt, a volt jogi képviselő címére kiállított tértivevény másolattal – 2013. június 20. napját jelöli meg a Kúria támadott ítéletének átvételi időpontjaként, amely a panaszos által állítottan szabályszerű kézbesítésnek nem tekinthető, az azonban mindenképpen megállapítható, hogy a 2013. augusztus 7. napján történt előterjesztést figyelembe véve a panasz az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti 60 napos határidőn belül érkezett az első fokon eljáró bírósághoz.
- [16] Az indítványozó megjelölte az Abtv. 27. §-át, melyre alapozva – a per felpereseként, tehát érintettként – nyújtotta be panaszát, valamint kifejezett kérelmet terjesztett elő a sérelmezett bírósági ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére vonatkozóan, megjelölve egyben az Alaptörvény általa sértettnek vélt rendelkezéseit.
- [17] Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.22.031/2012/6. számú ítélete elleni alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során megállapította, hogy az indítvány az Abtv. 51–52. §-aiban foglalt formai feltételeknek megfelel.
- [18] 4. Ezt követően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság tartalmi követelményeinek, így különösen az Abtv. 26–27. § és 29–31. § szerinti feltételeknek. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy az ügyben felmerült alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [19] Az indítványozó az alaptörvény-ellenesség indokolása kapcsán, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének mögöttes elemeként megjelölte az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét, azonban az Alkotmánybíróság a követett gyakorlat alapján fenntartja azt az álláspontját, hogy alkotmányjogi panasz főszabályszerűen a jogállami jogbiztonság sérelmére önállóan nem alapítható. Az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok jogértelmezésére irányadó értelmezési szabályokról, míg a Q) cikk (2) és (3) bekezdései a nemzetközi jog és a magyar jog összhangjának megteremtésére vonatkozó kötelezettségről, valamint a nemzetközi jog általánosan elismert szabályainak elfogadásáról és más nemzetközi jogi jogforrások jogszabályban történő kihirdetéséről szóló szabályokat tartalmazza, így e cikkekre önmagukban alkotmányjogi panasz ugyancsak nem alapítható.
- [20] Bár a panaszos állítja az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütköző tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét, az Alkotmánybíróság megállapítása szerint az indítványozó valójában azt sérelmezi, hogy a bizonyítékok értékelése során három bírói fórum azonos – a kereset elutasítását eredményező – következtetésre jutott.
- [21] Az Alkotmánybíróság jogköre a bírói ítélet alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára és a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére terjed ki, ebbe a körbe azonban – és ezzel elmentéses következtetés az indítványozó által hivatkozott 7/2013. (III. 1.) AB határozatból sem vonható le – nem tartozik a bizonyítékok – azok közvetett vagy közvetlen voltak – értékelése és a konkrét ügyben a kártérítés megalapozó mérlegelése, amely a rendes bíróságok el nem vonható hatásköre.
- [22] Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá, hogy a Kúria ítéletének kézbesítésével kapcsolatos adminisztrációs tévedés és az indítványozó volt jogi képviselőjének a kézbesítés során tett intézkedése nem minősül bírói döntésnek, ezért a panasz e részének vizsgálatát az Abtv. 27. §-a alkotmányjogi panasz keretében nem teszi lehetővé. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítvány előterjesztésére vonatkozó törvényi határidő el-

mulasztása esetén az Abtv. 55. § (3) és (4) bekezdése alapján igazolási kérelemmel lehet élni. Erre azonban az indítványozónak a fentiekben kifejtettek szerint nem volt szüksége, joghátrányt, sérelmet nem szenvedett.

- [23] Az Alkotmánybíróság mindezeket figyelembe véve megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában, továbbá a kézbesítést illetően az Abtv. 27. §-ában szabályozott befogadási feltételeknek, ezért az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdése a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Kovács Péter* s. k.,  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Balsai István* s. k.,  
alkotmánybíró

*Dr. Bragyova András* s. k.,  
alkotmánybíró

*Dr. Juhász Imre* s. k.,  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Kiss László* s. k.,  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1424/2013.



## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3019/2014. (II. 11.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 270. § (2) bekezdése „az ügy érdemében” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 214. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.
3. Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.V.20.284/2013/2. számú felülvizsgálati eljárásban hozott végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó társasház ügyvédje útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján elsődlegesen a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv. V.20.284/2013/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel az indítványozó álláspontja szerint a hivatkozott bírói döntés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését.
- [3] Másodlagosan az indítványozó kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 270. § (2) bekezdése az „ügy érdemében hozott” szövegrésznek alaptörvény-ellenességét, azt semmisítse meg, és amennyiben szükségesnek tartja, hívja fel a jogalkotót egyértelműbb és/vagy kevésbé megszorító megfogalmazás törvénybe iktatására (mint például amilyen az Abtv. 27. §-ában szerepel). Másodlagos kérelméhez kapcsolódóan kérte, hogy amennyiben az Alkotmánybíróság ál-

- lásponjtja szerint a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 214. §-ának azon értelmezése helyes, miszerint a végrehajtási jogban kizárólag az ott hivatkozott tárgyú jogerős végzés felülvizsgálatára van lehetőség, úgy állapítsa meg e jogszabályhely alaptörvény-ellenességét is, és azt semmisítse meg.
- [4] Az indítványozó mint felperes és az I., II., és III. rendű alperes között hibás teljesítés és jogkövetkezményei iránt per volt folyamatban (a továbbiakban: alapper). Az alapperben eljáró Nagykáta Városi Bíróság 2012. április 5-én 2.P.20.159/2008/75. szám alatt elsőfokú ítéletet hozott, melyben az I–III. rendű alpereseket a kereseti kérelemnek megfelelően egyetemlegesen kötelezte 31 787 618 Ft javítási költség és 1 078 619 Ft perköltség megfizetésére (a továbbiakban: elsőfokú ítélet). Az elsőfokú ítélet ellen az alperesek nyújtottak be fellebbezést. A felperes részletes fellebbezési ellenkérelmet nyújtott be, és az elsőfokú ítéletre tekintettel 2012. április 26-án kelt kérelmével a Vht. 185. § a) és 186. § (1) bekezdésének a) pontja alapján pénzkövetelés biztosításának elrendelését kérte a II–III. rendű alperesekkel szemben. Az elsőfokú bíróság a pénzkövetelés biztosítását a 2012. május 3-án kelt 2.P.20.159/2008/78. számú végzésével elrendelte (a továbbiakban: elsőfokú végzés). Az elsőfokú végzés alapján számos ingatlan, haszongépjármű és 8 000 000 Ft körüli összegben pozitív bankszámlaegyenleg foglalására került sor, azaz a biztosítási intézkedés részben eredményre vezetett.
- [5] A II. és III. rendű alperesek 2012. június 11-én kelt beadványukban fellebbezést terjesztettek elő az elsőfokú végzés ellen, és kérték a felperes biztosítási intézkedés iránti kérelme elutasítását. A fellebbezésre 2012. július 11-én kelt beadványában a felperes részletes észrevételeket tett, és levezette, hogy megítélése szerint a biztosítási intézkedés elutasításának az alperesek által a fellebbezésben felhozott indokok alapján miért nincs helye.
- [6] Az alapperben másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék 2012. október 16-án kelt 9.Pf.22.282/2012/4. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per új tárgyalására és új határozat hozatalára utasította. A hatályon kívül helyezésre azért került sor, mert a másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság olyan mértékben nem tett eleget indokolási kötelezettségének, ami a másodfokú eljárás keretében nem orvosolható. A Budapest Környéki Törvényszék ugyanezen a napon 9.Pf.23.243/2012/2. szám alatt hozott másik végzésével az elsőfokú végzést megváltoztatta, és a felperes pénzkövetelés biztosítása iránti kérelmét elutasította (a továbbiakban: másodfokú végzés).
- [7] 2013. február 11-én kelt, részletesen indokolt kérelmében a felperes a másodfokú végzés felülvizsgálatát kérte a Kúriától. Álláspontja szerint a biztosítási kérelem elutasításának nem volt jogszabályi alapja. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság sem hivatkozott semmilyen jogszabályhelyre.
- [8] A Kúria 2013. március 28-án kelt Pfv.V.20.284/2013/12. számú végzésével a felperes felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította. Az indokolásban rámutatott, hogy a pénzkövetelés biztosítása iránti kérelmet elutasító végzés nem tartozik az ügy érdemében hozott határozatok körébe, és a Pp. 270. § (3) bekezdésének taxatív felsorolásában sem szerepel. E végzés ellen ezért felülvizsgálatnak nincs helye. Erre figyelemmel a Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 273. § (2) bekezdés a) pontja alapján hivatalból elutasította.
- [9] 2. Az indítványozónak a felülvizsgálati eljárásban eljáró bíróság végzését vitató álláspontja szerint, az alkotmányjogi panaszban támadott végzés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglaltakat: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”
- [10] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában a biztosítási intézkedés szempontjából relevánsnak ítélt tényállási és pertörténeti elemeket ismerteti. Ezt követően az alkotmányjogi panasz előterjesztését megindokoló részben rámutat: „Összefoglalva: a Pp. 270. § (2) bekezdésének a végzések vonatkozásában érvényesülő megszorítása a fenti és ahhoz hasonló, nyilvánvalóan külön ügynek minősülő – praktikusán nemperes – eljárások fő tárgyában hozott jogerős végzések felülvizsgálatát álláspontunk szerint nem zárja ki, mert ezen végzések az adott ügy érdemében meghozottak minősülnek. A megszorítás csupán azt a célt szolgálja, hogy olyan végzések tekintetében korlátozza a felülvizsgálat lehetőségét, amelyek nyilvánvalóan nem külön ügyben (külön eljárás keretében) és/vagy nem annak érdemében kerültek meghozatalra (mint pl. a pervezető végzések, az igazolási kérelem, költségmentesség, részletfizetés tárgyában hozott végzések stb.). Noha a Kúria a végzésében egyáltalán nem hivatkozott rá, megjegyezzük végül, hogy a Vht. 214. §-a álláspontunk szerint semmi esetre sem (nyelvtanilag bizonyosan nem) értelmezhető úgy, hogy végrehajtási ügyben felülvizsgálati kérelem előterjesztésének csak az ott meghatározott egyetlen esetben van helye. Álláspontunk szerint ezen jogszabályhely csupán kifejezetten nevesít egy esetet, ami nem zárja ki, hogy egyéb, végrehajtással kapcsolatos végzések is az ügy érdemében hozottak minősülhessenek, és így felülvizsgálat tárgyai lehessenek.”

- [11] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c)–d) pontjai alapján az Abtv. 26. § (1) bekezdésére és 27. §-ra alapítja.
- [12] Elsődlegesen arra hivatkozik, hogy a Kúria végzése alaptörvény-ellenes, amiatt, hogy helytelenül, illetve túlságosan megszorítóan értelmezte a Pp. 270. § (2) bekezdése által használt „az ügy érdemében hozott jogerős végzés” fogalmát, és ennek következtében helytelenül alkalmazta a Pp. 270. § (2) bekezdését a jelen ügyre.
- [13] Álláspontja szerint, a Kúria akkor járt volna el jogszerűen, ha felülvizsgálati kérelmét befogadja, és azt az abban előadott indokai mentén érdemben elbírálja. Azzal, hogy nem így tett, hanem az indítványozó felülvizsgálati kérelmét – az indítványozó álláspontja szerint tévesen – érdemi vizsgálat nélkül, hivatalból elutasította, sérült az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésében meghatározott alapjog: a jogorvoslati jog, mivel az – a téves kúriai jogértelmezés következtében előállt érdemi elbírálás hiányában – csak formálisan érvényesülhetett.
- [14] Kiemeli, hogy abban a nem várt esetben, ha az Alkotmánybíróság is osztaná a Kúria azon jogértelmezését, miszerint a biztosítási intézkedés iránti kérelmet jogerősen elutasító végzés nem minősül a – jelen esetben végrehajtási – ügy érdemében hozott jogerős végzésnek, azaz a Pp. jelenlegi szövegezése alapján nem vizsgálható felül, úgy álláspontjuk szerint magának a Pp. 270. § (2) bekezdésének, illetve az ezen jogszabályhelyen belül található, „az ügy érdemében hozott” megszorításnak az alaptörvény-ellenessége is felmerül. Amennyiben ugyanis a Kúria által alkalmazott megszorító értelmezés helyes, akkor teljes jogterületek (l. pl. a végrehajtási jog) tekintetében nem érvényesülhet a jogalkalmazás egységének biztosítására szolgáló egyik legfontosabb kúriai eszköz, nevezetesen a felülvizsgálati jogkör, ami pedig az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése szerint a Kúria egyik külön is kiemelt feladata. Rámutat, hogy amennyiben a Vht. 214. §-ának az általa tételezett, fentiekben kifejtett értelmezése helytelen, úgy ezen jogszabályhely alaptörvény-ellenessége is felmerül, hiszen ebben az esetben ez a szabály is az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésének érvényesülését akadályozza.
- [15] Álláspontja szerint maga az Abtv. 27. §-a is tágabb keretek között teszi lehetővé a bírósági döntések alkotmányjogi panasszal történő megtámadását akkor, amikor úgy fogalmaz, hogy erre az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés tekintetében kerülhet sor. Érvelésük szerint „Esetünkben például a másodfokú végzés legalábbis a »bírósági eljárást befejező egyéb döntés« kategóriájába minden bizonnyal beférne, hiszen az már nehezen lenne vitatható, hogy a biztosítási intézkedés iránti eljárás bírósági eljárás és a másodfokú végzés ezt befejezte [...]. Tarthatatlan egy olyan jogi helyzet, hogy miközben az alkotmányjogi panasz nyilvánvalóan rendkívül jobb jogorvoslat, mint a felülvizsgálat, ennek ellenére utóbbi előterjesztésére szűkebb körben legyen lehetőség!”
- [16] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Ennek során az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz nem fogadható be.
- [17] 3.1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott formai követelményeknek.
- [18] A II. és III. rendű alperesek nyújtottak be az első fokú határozat ellen fellebbezést, a jogerős végzés ellen viszont az indítványozó élt felülvizsgálati kérelemmel. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott végzése ellen nyújtotta be, tehát érintettsége fennáll.
- [19] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az indítványozó jogi képviselőjét ellátó ügyvédi iroda – a csatolt térítvény tanúsága szerint – a Kúria támadott végzését 2013. június hó 7. napján vette át, míg az alkotmányjogi panasz 2013. augusztus hó 6. napján határidőben került postai úton benyújtásra az első fokon eljáró bíróságra. Az alkotmányjogi panasz előterjesztésére tehát a törvényes határidőn belül került sor.
- [20] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó megjelölte az Abtv. 26. § (1) bekezdését és 27. §-át, melyekre alapozva nyújtotta be alkotmányjogi panaszát, valamint kifejezett kérelmet terjesztett elő a sérelmezett törvényszöveg részek és bírósági végzés alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére vonatkozóan. Megjelölte az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését, amely tekintetében – álláspontja szerint – az alaptörvény-ellenesség fennáll. Az alkotmányjogi panasz a kérelem határozottságát illetően a törvényi feltételeknek megfelel.

- [21] 3.2. A továbbiakban az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának tartalmi feltételeit vizsgálta meg.
- [22] Az Abtv. 56. §-a szerint az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, így mindenekelőtt azt, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 29. §-a szerinti feltételeknek.
- [23] 3.2.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint: „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja, illetve az Alaptörvény VII. cikk (2) bekezdése alapján, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [24] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Vht. támadott 214. §-át az alkotmányjogi panasszal elsődlegesen alaptörvény-ellenessé nyilvánítani kívánt jogerős végzés nem tartalmazza. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése értelmében az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazására hivatkozással lehet e bekezdésre hivatkozással alkotmányjogi panaszt előterjeszteni. Mivel e feltétel ez esetben nem teljesült, erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt ebben a vonatkozásban visszautasította.
- [25] 3.2.2. Az indítványozó szerint a Pp. 270. § (2) bekezdésének „az ügy érdemében hozott” szövegrésze sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében meghatározott, a jogorvoslathoz való jogot. Az indítványozó álláspontja szerint „tarthatatlan egy olyan jogi helyzet, hogy miközben az alkotmányjogi panasz nyilvánvalóan rendkívül jobb jogorvoslat, mint a felülvizsgálat, ennek ellenére utóbbi előterjesztésére szűkebb körben legyen lehetőség”.
- [26] Az Alkotmánybíróság számos határozatában, így többek között az 1105/D/2004. AB határozatában is elutasította azokat az alkotmányjogi panaszokat, amelyek a Pp. 270. § (1) bekezdésének „az ügy érdemében hozott” szövegrésze alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányultak. (ABH 2005, 1316.)
- [27] Tekintettel arra, hogy az Alkotmány és az Alaptörvény a jogorvoslati jog tekintetében tartalmilag a támadott jogszabályi szövegrészt érintő módon nem tartalmaz eltérő rendelkezést, továbbá a Pp. érintett rendelkezései – bár a korábbi Pp. 270. § (1) bekezdése helyett, a hatályos jogszabályban a 270. § (2) bekezdésében találhatóak –, a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatban foglaltak szerint a 42/2004. (IX. 9.) AB határozatban és az 1105/D/2004. AB határozatban rögzítettek az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatát tükrözik. Mindezekből következik, hogy a jogorvoslathoz való jog a többfokú jogorvoslathoz való jogot nem foglalja magában. Sem az Alaptörvény szövegéből, sem az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatából nem következik az, hogy a jogalkotó ne határozhatná meg például azon határozatok körét eltérően, amelyek vonatkozásában az eltérő célú rendkívüli jogorvoslatok előterjesztése megengedett. Az Alkotmánybíróság tehát változatlanul fenntartja az álláspontját, miszerint a felülvizsgálat, mint rendkívüli jogorvoslat szabályozása során a törvényhozás meghatározhatja a felülvizsgálat alá eső jogerős döntések körét. Az a körülmény pedig, hogy nem minden végzés ellen van helye felülvizsgálatnak, összhangban van a jogintézmény rendkívüli jogorvoslati jellegével.
- [28] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a fellebbezési jog biztosított volt, és az indítványozó a jogszabályi korlátozás ellenére a másodfokú határozat ellen szeretett volna felülvizsgálati kérelmet benyújtani, majd utóbb e korlátozást támadta az Alkotmánybíróság előtt. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó e vonatkozásban nem támasztotta alá értékelhető alkotmányjogi érveléssel a vélt alapjogsérelemit, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt ebben a vonatkozásban is visszautasította.
- [29] 3.2.3. Az Abtv. 27. §-a szerint alkotmányjogi panasz akkor terjeszthető elő, ha a bírói döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [30] Az indítványozó szerint a támadott ítélet sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében meghatározott jogorvoslathoz való jogot. Az indítványozó konkrét jogsérelmét a Pp. 270. § (2) bekezdésének, illetve az e jogszabályhelyen belül található, „az ügy érdemében hozott” megszorításnak az alaptörvény-ellenességében és a Vht. 214.§-a alaptörvény-ellenes voltában látja. Mivel az Alkotmánybíróság a fentiekben hivatkozott jogszabály-

helyek vonatkozásában már vizsgálatát lefolytatta, és az indítványozó nem támasztotta alá alkotmányjogilag értékelhető további indokolással vélt alapjogsérelmeit, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt ebben a vonatkozásban is visszautasította.

- [31] Tekintettel arra, hogy a jelen ügyben nem merült fel olyan, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányossági kérdés, alaptörvényben biztosított jog sérelme, mely az alkotmányjogi panasz befogadását indokolta volna, az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján, az 56. § (3) bekezdésére, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjaira tekintettel az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Kovács Péter s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Balsai István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Bragyova András s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Juhász Imre s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Kiss László s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1262/2013.



## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3020/2014. (II. 11.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta az alábbi

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 52.Pkf.630.097/2013/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó képviselőjében ügyvédje terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságnál.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kérte a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 52.Pkf.630.097/2013/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az alapul fekvő jogvita alapja egy 2007-ben közjegyzői okiratba foglalt kezességi szerződés, amelyet az indítványozó kötött, biztosítékkul egy gazdasági társaság és egy kereskedelmi bank között létrejött hitel- és folyószámlahitel szerződéshez. A közjegyző a kezességi szerződést – 2011 augusztusában – a bírósági végrehajtásról szóló 1993. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 23/C. §-a alapján végrehajtási záradékkal látta el. Az végrehajtási eljárás során az önálló bírósági végrehajtó 222 787 625 Ft megfizetésére szólította fel az indítványozót.
- [3] Az indítványozó kérte a végrehajtási záradék törlését, amelynek a közjegyző részben eleget tett, oly módon, hogy a folyószámlahitel szerződésre vonatkozóan törölte a végrehajtási záradékot, de a hitelszerződés vonatkozásában nem. A közjegyző végzése ellen az indítványozó fellebbezést nyújtott be, azt azonban nem a közjegyző útján terjesztette a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság elé, hanem közvetlenül a bíróságnak küldte meg. A bíróság a fellebbezést továbbította a közjegyzőnek, aki azt az 11016/Ü/2575/2011/5. számú végzésével



elkésettségére hivatkozva elutasította. Az indítványozó a közjegyző fenti végzésével szemben fellebbezést és igazolási kérelmet terjesztett a Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: Törvényszék) elé. A Törvényszék először az igazolási kérelem tárgyában hozott döntést, azt 52.Pkf.631.556/2012/2. számú végzésével elutasította, amelyet a fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 3.Pkf.26.338/2012/1. számú végzésével helybenhagyott. Ezt követően a Törvényszék mint másodfokú bíróság 52.Pkf.630.097/2013/2. számú végzésével elutasította a közjegyző 11016/Ü/2575/2011/5. számú végzése elleni fellebbezést.

- [4] A Törvényszék megállapította, hogy a közjegyző helyesen járt el, amikor a hozzá elkésztett fellebbezést elutasította. Az indítványozó a Törvényszék e határozatának alkotmányossági felülvizsgálatát kérte, mivel álláspontja szerint az sérti a jogorvoslathoz való jogát. A bíróság végzése ugyanis „indokolatlanul és törvényt sértő módon teljes egészében” elvonta a jogorvoslat lehetőségét, arra hivatkozással, hogy fellebbezést nem a megfelelő fórumnál terjesztette elő. Az indítványozó szerint a közjegyző tájékoztatása a jogorvoslati lehetőségről egy laikus számára nem volt egyértelmű, hiszen a „Fővárosi Bírósághoz címzett” kitétel alapján joggal feltételezhető, hogy a fellebbezést nem a közjegyzőnél kell előterjeszteni, és a Vht. sem szabályozza egyértelműen, hogy a fellebbezést hol kell benyújtani. Az indítványozó szerint a bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait is megsértette, amikor a – nála egyébként időben előterjesztett – fellebbezést elkésztésként kezelte. Álláspontja szerint a bíróságnak – tekintettel a Pp. 239. §-ra – alkalmaznia kellett volna a Pp.-nek a keresetlevél áttételére vonatkozó 129. §-át, azaz fellebbezésének a közjegyzőhöz való megküldését áttételként kellett volna kezelni, és ennek megfelelően úgy kellett volna tekinteni, mintha azt eleve a közjegyzőnél terjesztette volna elő.
- [5] Az indítványozó szerint a Pp. és a Vht. sem zárja ki, hogy a fellebbezés során ne lehetne alkalmazni a Pp.-nek a keresetlevél áttételére vonatkozó szabályait. A Törvényszék ennek megfelelően nem adta kellő indokát az elkésztés megállapításnak, ráadásul konkrét jogszabályi hivatkozás helyett – törvényt sértő módon – pusztán egy bírósági határozatra (BH2001. 47.) alapozta döntését. A fentiek alapján az indítványozó úgy véli, hogy a Törvényszék – a jogszabálysértő közjegyzői végzést jóváhagyó – végzésével teljes egészében elvonta a jogorvoslathoz való jogát, így megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését. Az indítványozó – tekintettel a fentiekre – kérte a Fővárosi Törvényszék 52.Pkf.630.097/2013/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, indítványozta továbbá a végzés végrehajtásának felfüggesztését az alkotmánybírói eljárás befejezéséig.
- [6] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Ezért az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott formai követelményeknek.
- [7] Az Abtv. 53. § (2) bekezdése szerint az Abtv. 26. § (1) bekezdése, illetve a 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybíróságnak címezve benyújtani. Jelen ügyben, nemperes eljárás keretében első fokon a közjegyző járt el, akinek eljárása – a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján – a (járás)bíróság eljárásával, határozata pedig a bíróság határozatával azonos hatályú [ezt támasztja alá a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 172. § (1) bekezdése; az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény 1. § (2) bekezdése és 13. § (1) bekezdése; valamint a Vht. 31/E. § (1)–(2) bekezdése]. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a közjegyzőnél előterjesztett alkotmányjogi panaszt – a fentiekre tekintettel – úgy kell kezelni, mintha azt – az Abtv. 53. § (2) bekezdése szerint – az ügyben eljáró elsőfokú bíróságnál terjesztették volna elő.
- [8] Az alkotmányjogi panasz egyebekben az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt további formai követelményeknek megfelelt.
- [9] Ezt követően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság tartalmi követelményeinek, így különösen az Abtv. 26–27. § és 29–31. § szerinti feltételeknek. Az Abtv. 27. §-a szerint az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés sérti az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az Abtv. 29. §-a szerint pedig az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy az ügyben felmerült alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

- [10] Az indítványozó álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék 52.Pkf.630.097/2013/2. számú végzésével teljes egészében elvonta a jogorvoslathoz való jogát, arra hivatkozva, hogy „fellebbezését nem a megfelelő helyen terjesztette elő”.
- [11] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [12] Az indítványozó panaszában valójában azt sérelmezte, hogy ügyében a Törvényszék a Pp. 239. §-a alapján nem alkalmazta a Pp. 129. § (3) bekezdését, azaz fellebbezését nem tette át az elsőfokú bíróság hatáskörében eljáró illetékes közjegyzőhöz.
- [13] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a jogorvoslathoz való jog a jogszerűen előterjesztett jogorvoslati kérelem elbírálását foglalja magában. Önmagában az a tény, hogy a peres fél – a jog nem tudása okán – a helyes jogorvoslati tájékoztatás ellenére nem a megfelelő helyen terjeszti elő fellebbezését, és emiatt a jogorvoslatra nyitva álló határidőt elmulasztja, nem jelenti a jogorvoslathoz való jog sérelmét. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a keresetlevél áttételére vonatkozó perrendtartási szabályok nem alkalmazhatók automatikusan a fellebbezés tekintetében, figyelemmel kell lenni az eljárási szabályok céljára is. A keresetlevél benyújtása ugyanis a bíróság előtti jogérvényesítés, illetve a polgári eljárás megindításának kezdő időpontja. Ekkor a perrendtartási szabályok mintegy hozzásegítik a felet, hogy igénye a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz jusson el akkor is, ha valamilyen oknál fogva nem ott került előterjesztésre. Ez az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített, a bírósághoz való fordulást garantáló jogból következik. A jogalkotó ezen alkotmányos jog érvényesülését biztosítva teszi lehetővé a polgári eljárásban – ilyenkor is csak bizonyos feltételek teljesülése esetén – a nem a jogszabályok által előírt bíróságnál előterjesztett keresetlevél áttételét a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz. Az első fokú döntés meghozatalakor a felek részletes kioktatást kapnak a jogorvoslati lehetőségeikről, így tudatában vannak, hogy a sérelmezett határozat elleni jogorvoslatra irányuló kérelmüket milyen határidővel, mely bíróságon és mely bíróságnak címezve terjeszthetik elő. Az eljárás ezen szakaszában a felek viselik annak felelősségét, hogy jogorvoslati igényüket a jogszabályszerű jogorvoslati záradéknak megfelelően terjesszék elő. Amennyiben azonban a jogorvoslati kérelem a felek – nem menthető – hibájából nem a vonatkozó eljárási szabályokkal összhangban lévő jogorvoslati záradéknak megfelelően kerül előterjesztésre, az nem érinti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való alapvető jog tartalmát, és ezért a fellebbezés lehetőségét.
- [14] Az indítvány a fentiek alapján tehát nem tartalmaz olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [15] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.
- [16] 3. Az indítványozó – az Abtv. 61. §-a alapján – ideiglenes intézkedésként kérte a kifogásolt döntés végrehajtásának felfüggesztését (valójában a végrehajtási eljárás felfüggesztését) is az Alkotmánybíróságtól, tekintettel arra, hogy az annak alapján folyó végrehajtási eljárás súlyos és helyrehozhatatlan gazdasági és pénzügyi hátránnyal fenyegeti. Tekintettel arra, hogy a Fővárosi Törvényszék 52.Pkf.636.330/2013/2. számú végzésével a kifogásolt végrehajtási záradékot törölte, az ideiglenes intézkedés elrendelésének feltételei nem állnak fenn.
- [17] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Fővárosi Törvényszék 52.Pkf.630.097/2013/2. számú végzésével formai okból utasította el a fellebbezés elbírálását, ezért a végzés végrehajtásának felfüggesztése értelmezhetetlen, amennyiben arra mégis sor került volna, az a végrehajtási eljárás lefolytatását nem akadályozta volna.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Kovács Péter s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,  
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,  
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,  
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/777/2013.

• • •

## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3021/2014. (II. 11.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.22.056/2011/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó részvénytársaság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában a Kúria – felülvizsgálati eljárásban hozott – Pfv.I.22.056/2011/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az indítványozó, mint felperes ingatlan tulajdonjogának megállapítása iránt indított keresetet, melyben elsődlegesen kérte az ingatlanból az alpereseket megillető 6/30-ad illetőség tekintetében – a Magyar Állam és egy kft. közbenső tulajdonszerzésére utalással – tulajdonjoga megállapítását és az alperesek kötelezését a tulajdonjoga bejegyzése tűrésére. Ezen kereseti kérelmének az ügyben született jogerős ítélet helyt adott. A Kúria – felülvizsgálati eljárásban hozott – támadott ítélete a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, s helybenhagyta „az elsőfokú bíróságnak az I. és II. rendű alperesekkel szembeni, a tulajdonjog bejegyzésére irányuló keresetet elutasító rendelkezését.”
- [3] Az indítványozó azt állította, hogy a Kúria ítélete ellentétes az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével. Sérelmezte, hogy bár a Kúria ítéleti indokolásában megállapította, hogy jogelődje, a Magyar Állam megszerezte a törvény erejénél fogva (*ipso iure*) a perbeli ingatlan tulajdonjogát, valamint magáévá tette a jogerős ítéletnek a felperes jogutódlását alátámasztó okfejtését is, mégis arra az álláspontra helyezkedett, hogy jelenleg nincs olyan hatályos jogszabályi rendelkezés, amely alapján a tulajdonjogának bejegyzésére sor kerülhetne. Az indítványozó vitatta a Kúria álláspontját, mely szerint a Ptk. 116. § (1) bekezdése azért nem szolgálhat alapul a tulajdonjog bejegyzésére, mert az államosítás jogcíme a hatályos jogi szabályozás szerint az említett rendelkezés alkalmazása szempontjából nem tartozik a telekkönyvön kívüli tulajdonszerzési jogcímek körébe. Úgyszintén nem értett egyet az indítványozó a Kúria azon érvelésével sem, miszerint az állam tulajdonszerzésének bejegyzését csak az államosítási jogszabályban megjelölt szerv kérhette volna, s mivel az erre vonatkozó jogszabályt az Alkotmánybíróság később a 27/1991. (V. 20.) AB határozatával megsemmisítette, „sem az állam, sem a származékos szerző, mint jogutód a Ptk. 116. § (1) bekezdése alapján már nem kérheti a tulajdonjognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését.”
- [4] 2. A befogadhatóság formai feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott:
- [5] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani. A Kúria határozatát az indítványozó

2013. március 6-án vette kézhez, az alkotmányjogi panaszt postai úton nyújtották be, azt 2013. május 7-én érkezették a Fővárosi Törvényszéken, ezért a panasz határidőben beérkezettnek tekinthető.

- [6] A panasz megfelel továbbá az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, az indítványokkal szemben támasztott formai követelményeknek, mivel megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését, a támadott bírói döntést, tartalmazza a bírói döntés alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést, és kifejezett kérelmet a Kúria megtámadott ítélete megsemmisítésére.
- [7] 3. A befogadhatóság tartalmi feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg:
- [8] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti tartalmi követelményeket.
- [9] Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [10] Az indítványozó az Abtv. 27. §-a és az 51. § (1) bekezdése szerinti jogosultnak tekinthető, nyilvánvalóan érintett, hiszen a jelen ügyre okot adó jogvitában félként szerepel.
- [11] Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
- [12] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg.
- [13] Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjoggal kapcsolatban legutóbb a 3009/2012. (VI. 21.) AB határozatban (Indokolás [50]–[51]) az Alkotmánybíróság az alábbiakat rögzítette: „A tulajdonhoz való jog [...] alapvető jog. Az alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. [...] A tulajdon 'elvonása' alkotmányjogi értelemben nem feltétlenül a polgári jogi tulajdonjog elvesztése [...]. Az Alkotmány szerinti tulajdonvédelem köre tehát nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével; azaz sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványaival, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni.» (ABH 1993, 373, 379–380.) A tulajdonhoz való jog alapjogi jellegét vizsgálva a 481/B/1999. AB határozatban az Alkotmánybíróság azt is kimondta, hogy az »[...] nem a tényleges tulajdonszerzést, a tulajdonhoz jutás jogát, a tulajdon értékcsökkentéstől mentes és végleges megtartását garantálja, hanem az állam számára ír elő kétirányú kötelezettséget. Az állam egyfelől az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve – köteles tartózkodni a magán- vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciát, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működésképpé teszi.» (ABH 2002, 998, 1002.) »A kifejtettek szerint a tulajdonhoz való jog alapjogként az állammal szemben garantál olyan közjogi igényt, amely alapján az állam – alapvetően, főszabályként, az Alaptörvényből következő kivételektől eltekintve – köteles tartózkodni az alapjog alanyának tulajdonosi pozíciójába történő behatolástól.«
- [14] A 3387/2012. (XII. 30.) AB végzésben {Indokolás [16]} az Alkotmánybíróság megállapította: „Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az alkotmányos tulajdonvédelem a meglévő tulajdonra vonatkozik, a tulajdonhoz való jog nem biztosít jogot a tulajdonszerzésre [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 201.]. Alapjogi védelem illeti meg az Alkotmánybíróság szerint azt is, akinek a tulajdonszerzéshez kétségtelen jogcíme van [37/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 246.], a jogcím akkor kétségtelen, ha az egyértelmű [893/B/1994. AB határozat, ABH 1996, 500.]. Az indítványozó állítása szerint a perrel érintett ingatlanhányadok tulajdonjogára kétségtelen jogcímet szerzett, ezért sérti tulajdonhoz való jogát a keresetét elutasító részítélet. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló per tárgya azonban éppen a felperes tulajdonjogának megállapítása volt, ebben a jogvitában helyezkedett a bíróság az indítványozóval ellentétes jogi álláspontra, így az indítványozó kétségtelen jogcíme a tulajdonszerzéshez nem állítható, a bíróság döntésének jogszerűségét pedig az Alkotmánybíróság ebben a körben sem vizsgálhatja.”
- [15] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja fogalmazza meg, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel

való összhangját. A bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. Ezért fogalmaz úgy az Abtv. 27. §-a, hogy alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A jogalkotó ezzel a 2012. január 1-jétől hatályos rendelkezéssel teremtette meg a bírói jogalkalmazás és jogértelmezés alkotmányossága vizsgálatának korábban nem ismert lehetőségét. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz azonban nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. Miként az Alaptörvény és az Abtv. fent idézett rendelkezéseiből is kiténik, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban azonban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}.

- [16] A fentiekből következően a tulajdonhoz való jognak az Alaptörvény XIII. cikkében foglalt szabálya alapvetően a tulajdonjog alkotmányos intézményének kétségbevonásával, a tulajdonhoz való jognak a szakjogági jogalkalmazáson (jogértelmezésen) kívül eső elvitatásával, illetve a tulajdonnak az állam általi, a kisajátításra vonatkozó alaptörvényi feltételeket figyelmen kívül hagyó elvonásával sérülhet.
- [17] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában nem hivatkozik olyan alaptörvény-ellenességre, amely az Abtv. 29. §-ának megfelelően az indítvány befogadását lehetővé tenné.
- [18] Az Alkotmánybíróság ezért a kérelmet – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Lévy Miklós s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Salamon László s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Szalay Péter s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/916/2013.

• • •

## **AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3022/2014. (II. 11.) AB VÉGGÉSE**

### **alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.135/2013/4. számú, a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.042/2012/4. számú, valamint a Zala Megyei Bíróság 9.K.20.943/2011/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

## I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó, egy vasúti szállítással foglalkozó gazdasági társaság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé.
- [2] 1. Az eredeti indítvány arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.042/2012/4. számú, valamint a Zala Megyei Bíróság 9.K.20.943/2011/3. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát utóbb a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.135/2013/4. számú ítéletére is kiterjesztette.
- [3] Az indítványozó 2009. március 28-án a murakeresztúri vasút- és egyben határállomáson belépő vonatjegyzéken árubejelentést tett és kérte egy konténernek egyszerűsített vámeljáráásban történő továbbítását. A lezárt konténerben feladott árut a CIM nemzetközi vasúti fuvarozást megelőzően Kínából tengeren szállították Koper Luka kikötőjébe. Innen eredeti, ép, sértetlen kínai feladói zárral került feladásra, és a CIM fuvarozás során az indítványozó ugyanilyen állapotban vette át a konténert a Horvát Vasúttól. A vámhatóság vámvizsgálatot rendelt el, amely során megállapította, hogy – a vonatjegyzéken és a fuvarlevélen szereplő – cipőkön kívül 41 900 karton Marlboro Red márkájú, zár- és adójegy nélküli cigarettát is tartalmaz a konténer. A vámhatóság a cigarettát lefoglalta és jövedéki eljárást indított, valamint felhívta az indítványozót, hogy közölje a konténer tulajdonosának az adatait. Az indítványozó a kért adatok közlésével egyidejűleg tájékoztatta az elsőfokú hatóságot, hogy a lefoglalt árurol nem volt tudomása. Az indítványozó erre feljogosított munkatársa a 2010. december 11-én tartott meghallgatásán előadta, hogy a szállítást (behozatalt) egy keretszerződés alapján teljesítették, melynek keretében átveszik a szerelvény okmányait, elvégzik a beléptetési formákat, majd kiállítják a belépő vonatjegyzéket és a szállítmányt előkészítik vámvizsgálatra.
- [4] A vámhatóság 2011. január 11-én kelt végzésével tájékoztatta az indítványozót arról, hogy vele szemben a közigazgatási eljárást megindította, tekintettel arra, hogy a megismételt eljárásban végrehajtott meghallgatások, illetve a benyújtott okmányok alapján megállapítható, hogy az indítványozó vette át a szállítmányt szállítmányozásra, belépett a fuvarozásba, és így birtokosi minősége fennállt a vámvizsgálatkor.
- [5] Az elsőfokon eljáró Nemzeti Adó- és Vámhivatal Zala Megyei Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága (továbbiakban: Igazgatóság) 2011. március 8-án hozott határozatában adózás alól elvont jövedéki termék birtoklása miatt 771 462 800 Ft jövedéki bírság megfizetésére kötelezte az indítványozót. Az Igazgatóság megállapította, hogy az indítványozónak a vámvizsgálat időpontjában rendelkezési joga volt a kérdéses szállítmány felett, így az adózás alól elvont jövedéki termékek birtokban tartásának ténye megállapítható. A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (továbbiakban: Jöt.) a jövedéki jogsértés objektív alapú szankcionálásakor a birtoklás tényét hangsúlyozza. Az Igazgatóság a döntését a döntés meghozatalakor hatályos Jöt. 15. § (2) bekezdés *b*) pontjára, 16. § *c*) pontjára, 17. § (3) bekezdésére alapozta, a bírság kiszámításakor pedig a Jöt. 97. § (2) bekezdését, 97. § (6) bekezdés *a*) pontját, 110. § (5) bekezdésének *b*) pontját, 114. § (1) bekezdés *b*) pontját, 114. § (2) bekezdés *f*) pontját, valamint 114. § (3) és (4) bekezdését vette figyelembe.
- [6] A másodfokon eljáró Nemzeti Adó- és Vámhivatal Nyugat-dunántúli Regionális Megyei Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága (a továbbiakban: Főigazgatóság) 2011. április 28-án kelt határozatában az elsőfokú döntést helybenhagyta.
- [7] A másodfokú döntés ellen az indítványozó keresetet nyújtott be a Zala Megyei Bírósághoz, melyben kérte annak hatályon kívül helyezését. Az indítványozó – amellett, hogy megismételte a korábbi fellebbezésében foglalt, a rendelkezési jogra vonatkozó érveit – arra hivatkozott, hogy az eljáró közigazgatási szervek jogellenesen alkalmazták a Jöt. 114. § (4) bekezdésének az elbíráláskor, 2011. március 8-án hatályos szövegét, helyette a Jöt.-nek a vámeljárást megindítása, illetve a lefoglalás időpontjában, 2009. március 29-én és 31-én hatályos szövegét kellett volna alkalmazniuk. A Jöt. 114. § (4) bekezdése szerint: „A jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet, amennyiben az (1) bekezdés *a*) és *b*) pontjában meghatározott tevékenységet folytat, a (3) bekezdés szerinti bírságalap kétszeresének, kereskedelmi mennyiség esetében ötszörösének megfelelő mértékű jövedéki bírság fizetésére köteles. [...]” Tekintettel arra, hogy az indítványozó a jövedéki törvénysértés felfedezésekor nem folytatott jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet, nyilvánvalóan nem tartozhatott a Jöt. 114. § (4) bekezdésének a hatálya alá; csak az a gazdálkodó szervezet volt jövedéki bírsággal sújtható, amely jövedék termékkel gazdasági tevékenységet folytatott.

- [8] A perben alperesként szereplő Főigazgatóság alperesi ellenkérelmében kifejtette, hogy az indítványozó (felperesként) olyan indokokra hivatkozik a kereseti kérelmének első részében, amelyek a közigazgatási eljárás során részéről nem merültek fel. Téves jogértelmezésnek tartja, hogy a törvénysértés elkövetésekor hatályos törvény-szöveg szerint az indítványozót, mint jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet nem folytató gazdálkodó szervezetet az ügyben jövedéki bírsággal nem lehetett volna sújtani. A Jöt. személyi hatálya ugyanis mind a jogsértés felfedésekor, mind az elsőfokú határozat meghozatalakor vonatkozott az indítványozóra, tekintettel a Jöt. 4. § a) pontjára. Az indítványozó azáltal, hogy adózatlan jövedéki terméket birtokolt, tényállászerű ma-gatartást valósított meg. A Főigazgatóság előadta azt is, hogy álláspontja szerint az indítványozóval szemben a közigazgatási hatósági eljárás csak 2011. január 19-én indult, aznap, amikor az indítványozó az eljárás meg-in-dításáról szóló végzést átvette.
- [9] A Zala Megyei Bíróság 2011. szeptember 20-án kelt, 9.K.20.943/2011/3. számú ítéletében a Főigazgatóság és az Igazgatóság határozatait hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra és új határozat hoz-a-talára kötelezte. A bíróság megállapította, hogy az Igazgatóság lényeges szabályt sértett azzal, hogy döntését a határozat meghozatalakor hatályos Jöt. 114. § (4) bekezdésére alapította, mivel a jövedéki szabálysértés elköve-tésekor hatályos rendelkezés alapján kellett volna eljárnia.
- [10] A bíróság ugyanakkor kimondta: „A megismételt eljárásban az elsőfokú vámhivatalnak tényként kell kezelnie, hogy a felperes a vámeljárás alá vont adózatlan jövedéki termék birtokosa volt, ezért felelőssége a Jöt. 114. § (1) bekezdés b) pontja alapján fennállt. Elsőként – a Jöt. 7. § 21. pontjának tükrében – azt kell vizsgálnia, hogy a felperes jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetnek volt-e tekinthető. Ezt követően a jövedéki bírságfizetési kötelezettség mértékéről a Jöt. 114. § (4) bekezdésének az adófizetési köte-lezettség keletkezésének időpontjában hatályos rendelkezése szem előtt tartásával kell döntenie.”
- [11] Az Igazgatóság 2011. december 13-án, megismételt elsőfokú eljárásban hozott határozatában az adózás alól el-vont jövedéki termék birtoklása miatt az indítványozót 331 512 800 Ft jövedéki bírság megfizetésére kötelezte. Megállapította, hogy az indítványozó 2009. március 29-én semmilyen olyan tevékenységet nem folytatott, ami miatt jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetnek lett volna tekinthető. Ezért nem vonatkoztak rá a bírság magasabb mértékére vonatkozó szabályok.
- [12] Az indítványozó fellebbezést nyújtott be az elsőfokú döntéssel szemben, melyben ismételten azt fejtette ki, hogy nem volt birtokosa a szállítmánynak, illetve az Igazgatóság jogi alap hiányában szabott ki jövedéki bírsá-got vele szemben. Ezt az állítását arra alapozta, hogy a Jöt. 114. § (1) bekezdése a természetes személyek esetén ír elő jövedéki bírságfizetési kötelezettséget, a (2) bekezdése a bírságolás alá eső termékek körét bővíti, nem pedig a bírságolandók körét, a Jöt. – megsértése idején hatályos – (4) bekezdése pedig a jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetek esetén írja elő a bírságfizetést, nem pedig minden gazdálkodó szervezet részére. Ez utóbbit csak a Jöt. későbbi, az elbíráláskor már hatályos módosítása tartal-mazza.
- [13] A megismételt eljárásban hozott elsőfokú határozattal szemben benyújtott fellebbezésével közel egyidőben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, melyben a Zala Megyei Bíróság ítéletének és ezzel összefüggésben az eredeti első- és másodfokú hatósági határozatoknak a hatályon kívül helyezését kérte. Erre tekintettel a másodfokú hatóság (Főigazgatóság) a jogorvoslati eljárást felfüggesztette.
- [14] A Kúria 2013. február 14-én hozta meg Kfv.V.35.042/2012/4. számú ítéletét, melyben a Zala Megyei Bíró-ság ítéletét hatályában fenntartotta. Kimondta, hogy az elsőfokú bíróság hiánytalanul és helyesen állapította meg a tényállást, és osztotta az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontját is, mely szerint a Jöt. 4. § a) pontja értelmében a Jöt. személyi hatálya kiterjed a jövedéki terméket szállító egyéb birtokló személyére is, és a Jöt. 114. § (2) bekezdése bírságolni rendel minden olyan személyt (így jogi személyt, gazdálkodó szervezetet is), amely a jövedéki termék birtoklását, felhasználását a jogszabály által megkövetelt módon igazolni nem tudja. A jövedéki termékkel gazdasági tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet a Jöt. 114. § (4) bekezdésében valóban nevesítve van, ennek oka azonban kizárólag a bírságmérték eltérő volta.
- [15] A Kúria döntését követően, 2013. április 15-én a másodfokon eljáró Főigazgatóság az ismételt eljárásban hozott elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [16] Az indítványozó 2013. május 17-én keresetet nyújtott be a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíró-sághoz, melyben az ismételt eljárásban hozott hatósági határozatok hatályon kívül helyezését kérte. Indoklása szerint tételes jogi alap nélkül került kiszabásra a jövedéki bírság, valamint iratellenesen és a vonatkozó jogsza-bályokkal ellentétesen állapították meg azt, hogy a szállítmány birtokosa volt. A Zalaegerszegi Közigazgatási

és Munkaügyi Bíróság 2013. július 3-án kelt, 3.K.27.135/2013/4. számú ítéletével a Főigazgatóság határozatát helybenhagyta.

- [17] Az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúria és a Zala Megyei Bíróság ítéletével szemben, melyet 2013. június 3-án, az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti 60 napos határidőn belül adott postára. Az indítványozó indítványát utóbb a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletére is kiterjesztette.
- [18] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifejtett álláspontja szerint a bírói döntések sértik a jogbiztonsághoz való jogot [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés], az értékteremtő munka és a vállalkozás szabadságának a védelmét [Alaptörvény M) cikk (1) bekezdés], a tulajdonhoz való jogot [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés], valamint a törvény céljának megfelelő jogértelmezés követelményét (Alaptörvény 28. cikk). Indítványkiegészítésében ezeken túlmenően az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdésére, valamint a XXIV. cikk (1)–(2) bekezdésére is hivatkozott.
- [19] Az indítványozó álláspontja szerint a bírósági döntések az alábbiak miatt alaptörvény-ellenesek: a) elsődlegesen azért, mert az elsőfokú hatóság tételes jogi alap hiányában szabott ki jövedéki bírságot vele szemben, b) másodlagosan azért, mert a jövedéki bírság mint objektív és rendkívül súlyos szankció alkalmazása vele szemben alaptörvény-ellenes eredményre vezetett.
- [20] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában is a Jöt. 114. § (1) és (4) bekezdésének a Jöt. megsértésekor hatályos szövegére hivatkozva állította a bírságolás jogalapjának a hiányát, majd az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatban az alábbi érvelést fejtette ki: „Az ügyben irányadó Áht. 10. § (8) bekezdése értelmében a bírságfizetési kötelezettséget, a fizetésre kötelezettek körét, valamint a mentességeket törvényben kell megállapítani. Tételes jogi alap hiányában a bírság kiszabása sérti a normák értelmezhetőségének és kiszámíthatóságának (a normavilágosság) követelményét, és ebből következően a jogállamiság alkotmányos elvét. [...] Mind a NAV, mind az eljáró hatóságok *contra legem* határozatot hoztak, mivel az Indítványozót a behozatal időpontjában bírságot nem lehetett.”
- [21] A másodlagosan előterjesztett kérelmével kapcsolatban az indítványozó azt fejtette ki, hogy a jövedéki bírság felelősségtől független, rendkívül magas és korlátlan összegben való alkalmazása sérti a tulajdonhoz való jogát, és az ügyben született döntések sértik az Alaptörvény M) cikke által védett azon jogát, hogy társadalmilag hasznos („értékteremtő”) vállalkozási tevékenységét kiszámítható jogi környezetben végezhesse. Bár az indítványozó indítványában megjelölte az Alaptörvény 28. cikkét, I. cikk (4) bekezdését, valamint a XXIV. cikk (1)–(2) bekezdését is, azonban nem fejtette ki arra vonatkozó érveit, hogy a kifogásolt ítéletek mennyiben sértik ezeket az alaptörvényi rendelkezéseket.
- [22] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek.
- [23] Az indítvány az Abtv. 52. § (1a) és (1b) bekezdése szerinti feltételeknek formailag megfelel.
- [24] A befogadásról való döntéskor az indítvány tartalmi vizsgálata során a testület különösen az Abtv. 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket vizsgálja.
- [25] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az alábbi okok miatt nem felel meg az Abtv. 27. §-ában, valamint a 29. §-ában foglalt követelményeknek.
- [26] Az indítványozó elsődleges kérelmében az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatban a jogállamiság, ezen belül a normavilágosság sérelmét állította; az alaptörvényi rendelkezéssel összefüggésben nem jelölte meg más, Alaptörvényben biztosított jogának a sérelmét. Az Abtv. 27. §-ának a) pontja „Alaptörvényben biztosított jog” sérelme esetén teszi lehetővé alkotmányjogi panasz benyújtását. A B) cikk (1) bekezdésébe foglalt, elvont jogállamiság fogalom az Alkotmánybíróság eddig folytatott következetes gyakorlata szerint önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak. Mivel az indítványozó az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséhez kapcsolódóan nem állította más, Alaptörvényben biztosított jogának a sérelmét, ezért az alkotmányjogi panasz elsődleges kérelme alapján az indítvány nem fogadható be.
- [27] Az indítványozó másodlagos kérelmében azt kifogásolta, hogy az eljáró szervek által – a felelősségtől függetlenül – megállapított, rendkívül magas összegű bírság sérti a tulajdonhoz való jogát, illetve az Alaptörvény M) cikke által védett azon jogát, hogy társadalmilag hasznos („értékteremtő”) vállalkozási tevékenységét kiszámítható jogi környezetben végezhesse.



- [28] A bíróság összegének meghatározása nem tartozik a bíróság, illetve az eljáró hatóságok mérlegelési jogkörébe. A Jöt. 114. §-a kógens módon rendelkezik a bíróság számításának a szabályairól, a Jöt. 116/A. § (2) bekezdés b) pontja pedig kizárja méltányosság (a bíróság mérséklése, illetve kiszabásának mellőzése) alkalmazását az adójegy nélküli dohánygyártmánnyal összefüggésben elkövetett jogsértések esetén. Ezekből következően az eljáró hatóságok és a bíróság a bíróság mértéke tekintetében a jogszabályoknak megfelelő döntést hozott, a jogszabályok alkotmányosságának a felülvizsgálatára pedig – a kifejtett érvelés szerint egyértelműen az Abtv. 27. §-ára alapozott – indítvány nem irányult.
- [29] Az indítvány hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkére, I. cikk (4) bekezdésére, valamint a XXIV. cikk (1)–(2) bekezdésére is, ugyanakkor ezek tekintetében indokolás kifejtésére nem került sor.
- [30] A fentiekből következően az indítvány az alkotmányjogi panasz másodlagos kérelme alapján sem fogadható be.
- [31] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság tanácsa – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 27. §-a, 29. §-a, 56. § (2) és (3) bekezdése, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Lévy Miklós s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Salamon László s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Szalay Péter s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/995/2013.



## **AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3023/2014. (II. 11.) AB VÉGZÉSE**

### **alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.III.37.422/2012/12. számú, felülvizsgálati eljárásban hozott ítélete, valamint a Székesfehérvári Törvényszék 21.K.22.077/2011/21. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### **I n d o k o l á s**

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.422/2012/12. számú ítélete, valamint a Székesfehérvári Törvényszék 21.K.22.077/2011/21. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott bírói döntések sértik az egészséges környezethez való jogát [Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdés], a természeti erőforrások védelméhez, fenntartásához, a jövő nemzedékek számára való megőrzéshez való jogot [Alaptörvény P) cikk], az egészséghez való jogot [Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdés], a tulajdonhoz való jogot [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés], a tisztességes eljáráshoz való jogot [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés], az emberi méltósághoz való jogot [Alaptörvény II. cikk], az új műszaki megoldások és a tudomány eredményeinek alkalmazásához

való jogot [Alaptörvény XXVI. cikk (1) bekezdés], továbbá a jogállamisághoz való jogot, a jogállamiság elvét [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, és ehhez kapcsolódóan a Q) cikk (1)–(3) bekezdései].

- [2] 2. A támadott ítéletek által megállapított tényállás szerint az indítványozó a tulajdonában álló ingatlanon háztartási szélgenerátort létesített. Bejelentés alapján megindult eljárás során a Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága mint elsőfokú hatóság – többek között – megállapította, hogy a háztartási kiserőmű sajátos építményfajta, amelyre a villamosenergia-ipari, építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 7. §-a az építésügyi jogszabályok, helyi építési szabályzatok, szabályozási tervek, az országos településrendezési- és építési követelmények és más hatósági előírások alkalmazását írja elő. Megállapította, hogy az erőmű magassága meghaladja az adott ingatlanra, mint kertvárosias lakóterületre előírt 4.5 méter maximális építménymagasságot. A hatóság a háztartási kiserőmű jogszabályellenes építésére hivatkozással a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 136. § (1) bekezdése alapján az erőmű megszüntetésére, a háztartási méretű kiserőmű bontására kötelezte az indítványozót.
- [3] A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal Főigazgatója mint másodfokú hatóság az elsőfokú határozatot jóváhagyta.
- [4] A Székesfehérvári Törvényszék támadott ítéletével a kiserőmű megszüntetése ügyében hozott közigazgatási határozat felülvizsgálatára irányuló perben az indítványozónak a másodfokú határozatnak az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezésére irányuló keresetét elutasította. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság az indítvány által támadott ítéletével a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét hatályában fenntartotta.
- [5] 3. Az Abtv. 27. §-a szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet abban az esetben fordulhat alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. A jelen indítvány által támadott bírói ítéletek az indítványozó jogellenes magatartásának jogkövetkezményeit vonják le, az indítványozót jogellenes magatartása eredményének megszüntetésére, a jogszerű állapot helyreállítására kötelezik. Ez a bírói rendelkezés értelemszerűen nem sértheti az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát, nem hozható közvetlen kapcsolatba az indítványban hivatkozott alaptörvényi rendelkezésekkel. Ebben az összefüggésben nincs jelentősége annak, hogy az indítványozó által felsorolt alaptörvényi rendelkezések közül melyek – állítólagos – sérelme alkalmas az alkotmányjogi panasz megalapozására.
- [6] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Mivel a fentiek alapján az alkotmányjogi panasz befogadásának ezek a feltételei nem állapíthatók meg, az Alkotmánybíróság az indítványt a rendelkező részben foglaltak szerint, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,*  
tanácsvezető,  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Lévy Miklós s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Salamon László s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Szalay Péter s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1228/2013.



## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3024/2014. (II. 11.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Székesfehérvári Törvényszék 2.Pf.20.310/2013/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLl. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Székesfehérvári Törvényszék mint másodfokú bíróság birtokvédelmi perben hozott 2.Pf.20.310/2013/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték az Alkotmánybíróságtól. Álláspontjuk szerint a támadott bírói döntés sérti az Alaptörvény II. cikke által oltalmazott emberi méltósághoz, a XX. cikk által védett egészséghez, a XXI. cikk (1) bekezdésében foglalt egészséges környezethez, a XXVI. cikkben biztosított új műszaki megoldások és a tudomány eredményeinek alkalmazásához való jogukat, valamint az Alaptörvény Nemzeti Hitvallás címet viselő részének azon kitételét, amely szerint „felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit”.
- [2] 2. Az indítványozók által indított birtokvédelmi perben az elsőfokon eljáró bíróság megállapította, hogy az indítványozók 2011. május 27-én egy üdülőövezetben található telkükön – szomszédjaik előzetes megkérdezése nélkül – felállítottak egy házi szélerőművet. A szomszédok birtokvédelmi kérelemmel fordultak a település jegyzőjéhez, aki határozatában megállapította a birtokháborítást, és az indítványozókat kötelezte a szélerőmű működésének haladéktalan leállítására. Az indítványozók a törvényes határidőben keresettel éltek a Székesfehérvári Városi Bíróság előtt, amelyben a jegyző határozatának megváltoztatását és a birtokvédelmi kérelem elutasítását kérték. Az eljáró bíróság megállapította, hogy a szélerőmű által termelt zöld energia arányának növelésére irányuló osztársadalmi (globális) érdek nem jelentheti azt, hogy az egyéb, ugyancsak fontos és nyilvánvaló közösségi, sőt egyéni érdekeket ne kellene az újfajta energiatermelés során figyelembe venni. Ebből a szempontból különös jelentősége van a perben annak, hogy a felek üdülőövezetben fekvő ingatlanai elsődlegesen a hétvégi, szünidei kikapcsolódást szolgálják, a pihenéshez, rekreációhoz, nyugalomhoz való jog pedig a tiszta környezethez való joggal méltán versenyez. A bíróság e jogos érdekek összeütközésénél abból indult ki, hogy a kisteljesítményű, közvetlenül kizárólag a felperesek (az indítványozók) érdekét szolgáló házi szélerőmű által elérhető pozitív környezeti változás oly csekély, hogy a szomszédoknak a működése miatt elszenvedett jogséremlle ezzel aránytalan. Ilyen elvi megfontolások alapján a bíróság a szélerőmű keltette zavaró zajhatást szükségtelennek minősítette és emiatt megállapította a közvetlen szomszédokkal szembeni birtoksértést, az indítványozók keresetét pedig elutasította. A Székesfehérvári Törvényszék támadott másodfokú ítélete az elsőfokú ítéletet helyben hagyta.
- [3] 3. Az Abtv. 27. §-a szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet abban az esetben fordulhat alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. A jelen indítvány által támadott bírói ítélet az indítványozó jogellenes magatartásának jogkövetkezményeit vonja le, az indítványozót jogellenes magatartása – a közigazgatási eljárásban megállapított birtokháborítás – megszüntetésére, a jogszerű állapot helyreállítására kötelezi. Ez a bírói döntés a törvényi szinten biztosított alanyi jogokat és törvényes érdekeket mérte össze, így értelemszerűen nem sértheti az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát, következésképp nem hozható kapcsolatba az indítványban hivatkozott alaptörvényi rendelkezésekkel. Ebben az összefüggésben nincs jelentősége annak, hogy az indítványozó által felsorolt alaptörvényi rendelkezések közül melyek – állítólagos – sérelme alkalmas az alkotmányjogi panasz megalapozására.

- [4] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Mivel a fentiek alapján az alkotmányjogi panasz befogadásának ezek a feltételei nem állapíthatók meg, az Alkotmánybíróság az indítványt a rendelkező részben foglaltak szerint, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. február 3.

*Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,*  
tanácsvezető,  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Lévy Miklós s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Salamon László s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Szalay Péter s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1478/2013.



Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg. A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza. Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: [www.alkotmanybirosag.hu](http://www.alkotmanybirosag.hu)

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtárgya  
layout: [www.estercom.hu](http://www.estercom.hu)  
Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., [www.mhk.hu](http://www.mhk.hu)  
Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető  
HU ISSN 2062–9273